

TEMA 1. L'IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES

FONTS, OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ

L'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (en endavant, IRPF) és un tribut de caràcter personal i directe que grava, respectant els principis constitucionals d'igualtat, generalitat i progressivitat, la renda de les persones físiques, tenint en compte les seves circumstàncies personals i familiars.

Fonts

L'IRPF està regulat en la **Llei 35/2006, de 29 de novembre** (BOE 29 de novembre) (LIRPF); en el seu reglament, aprovat pel **Reial Decret 439/2007 de 30 de març** (RIRPF) i a les ordres ministerials que regulen cada any la modalitat d'estimació objectiva per signes, índex o mòduls per als petits empresaris (OM EHA/99/2010 per a l'exercici 2010).

A més, cal afegir la **normativa corresponent a les CCAA de règim estatal**, que tenen competències normatives sobre alguns aspectes de l'impost.

El **País Basc i Navarra tenen una normativa pròpia**, atès que l'IRPF és un tribut concertat de normativa autònoma. El Concert econòmic del País Basc va ser aprovat per Llei 12/2002 de 23 de maig, i el Conveni Econòmic entre l'Estat i la Comunitat Foral de Navarra està regulat per la Llei 28/1990, de 26 de desembre (successivament modificat per la Llei 19/1998 i per la Llei 25/2003). Les tres Diputacions Forals del País Basc (territoris històrics d'Àlaba, Guipúscoa i Biscaia) i la Diputació Foral de Navarra tenen atribuïdes competències en la regulació i la gestió de l'IRPF.

Per últim, cal afegir les disposicions dels **Tractats i Convenis Internacionals** en aquesta matèria. Són d'aplicació els convenis internacionals subscrits pel regne d'Espanya que hagin passat a formar part de l'ordenament intern, que seran plenament aplicables, prevalent fins i tot sobre la normativa interna (Convenis per evitar la doble imposició o Unió Europea).

Objecte

L'objecte de l'impost és la renda del contribuent.

Àmbit d'aplicació territorial

L'Impost s'aplica a tot el territori espanyol (territori peninsular, Illes Balears, Illes Canàries, Ceuta Melilla i les seves dependències).

Cal distingir:

1. Territoris de Dret Comú: El territori peninsular amb les particularitats derivades de la cessió de competències normatives a les **CCAA de règim comú** en relació amb les tarifes i deduccions de la quota.
2. Territoris amb règims tributaris forals: El **País Basc i Navarra**, en virtut dels Concerts (territoris històrics del País Basc) i Convenis en vigor en aquestes CCAA, tenen competència plena en matèria d' IRPF relativa a la gestió, inspecció, recaptació i revisió del tribut.
3. Territoris amb especialitats: **Canàries, Ceuta i Melilla**.

FET IMPOSABLE

Definició del fet imposable a l'IRPF

El fet imposable de l'impost sobre la renda és l'**obtenció de renda** pel contribuent.

L'article 2 de la LIRPF defineix la **renda del contribuent** com la totalitat dels seus rendiments, guanys i pèrdues patrimonials i imputacions de renda que s'estableixin per llei, amb independència del lloc on s'hagin produït i de la residència del pagador.

Està integrada pels següents **components de la renda**, que es qualifiquen en funció del seu origen:

- ❖ Rendiments del treball.
- ❖ Rendiments del capital mobiliari.
- ❖ Rendiments del capital immobiliari.
- ❖ Rendiments d'activitats econòmiques.
- ❖ Guanys i pèrdues patrimonials.
- ❖ Imputacions de rendes.

Per acabar de delimitar el fet imposable, es considera renda tota aflluència patrimonial a favor del contribuent que no estigui subjecte a tributació per l'Impost sobre Successions i Donacions (ISD).

Per valorar el fet imposable, cal tenir en compte la presumpció d'onerositat i la regla de les operacions vinculades.

La presumpció d'onerositat

Totes les prestacions de treball o de capital es presumeixen retribuïdes si no hi ha prova en contrari.

En defecte de prova, el valor que s'aplica és el valor de mercat, i per aquest s'entén:

- ❑ En general: Aquella contraprestació que pactarien persones físiques o jurídiques independents.
- ❑ Per als préstecs i captació de capital aliè, es considera contraprestació l'interès legal del diner vigent l'últim dia del període impositiu.

La presumpció d'onerositat no és d'aplicació si el treball o capital es presta a una societat amb la qual hi ha relacions de vinculació (en aquest cas, s'aplica la regla de les operacions vinculades).

Regla de les operacions vinculades

Regla de valoració aplicable en cas de que existeixi una relació de dependència entre les parts. La relació de dependència i les seves conseqüències es defineixen a la normativa de l'Impost sobre societats (IS), que en aquest punt és plenament aplicable a l'IRPF.

La conseqüència de la vinculació és que les operacions realitzades s'entenen realitzades, sense possibilitat de prova en contra, pel seu valor normal de mercat, aplicant les regles de l'IS.

Supòsits de vinculació.

Són operacions en les que intervé una societat i una altra persona física o jurídica, per exemple, entre:

- La societat i el seus socis (percentatge superior a un 5%)
- La societat i el seus consellers d'administració.
- La societat, els socis i parelles, ascendents i descendents.
- Dues societats amb els mateixos socis o les seves parelles, ascendents o descendents que participen directa o indirectament, com a mínim en el 25% del capital social.
- Una societat resident a Espanya i els seus establiments a l'estranger.
- Dues societats quan una d'elles exerciti el poder de decisió a l'altre.

Individualització de rendes

La renda s'entendrà obtinguda pel contribuent en funció de l'origen o font de la renda, independentment de la seva qualificació civil (art. 11 LIRPF).

Les següents **regles d'individualització** són les següents:

- Els **rendiments del treball** s'atribuiran exclusivament a qui hagi generat el dret a la seva percepció.
- Els **rendiments del capital** s'atribuiran als contribuents que, segons el previst en l'article 7 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'Impost sobre el Patrimoni, siguin titulars dels elements patrimonials, béns o drets, de què provinguin aquests rendiments, sigui a títol de propietat o a títol d'usdefruit. La titularitat es determina en funció de la titularitat civil del bé que genera els rendiments, no segons la titularitat civil dels rendiments. Les despeses deduïbles s'atribueixen a les persones a les quals corresponen els ingressos.
- Els **rendiments de les activitats econòmiques** es consideraran obtinguts per qui realitzi de forma habitual, personal i directa l'ordenació per compte propi dels mitjans de producció i els recursos humans afectes a les activitats. Es presumirà, excepte prova en contrari, que aquests requisits concorren en els qui figurin com a titulars de les activitats econòmiques.
- Els **guanys i pèrdues patrimonials** es consideraran obtinguts pels contribuents que, segons el previst en l'article 7 de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'Impost sobre el Patrimoni, siguin titulars dels béns, drets i altres elements patrimonials de què provinguin. Les adquisicions de béns i drets que no es derivin d'una transmissió prèvia, com els guanys en el joc, es consideraran guanys patrimonials de la persona a qui correspongui el dret a la seva obtenció o que les hagi guanyat directament.

EXEMPCIONS

Segons la normativa de l'IRPF estan exemptes de l'impost i, en conseqüència, no cal declarar-les ni computar-les als efectes de l'obligació de la declaració de l'IRPF, les rendes que s'enumeren de forma expressa i amb caràcter exhaustiu en l'IRPF (principalment en l'art. 7 LIRPF).

Les principals exempcions són les següents:

- **Les indemnitzacions per acomiadament o cessament del treballador**, en la quantia establerta amb caràcter obligatori en la normativa laboral. A partir de 8/03/2009, en cas d'acomiadament objectiu o EROs, l'umbral d'exempció s'estén a la quantia prevista pels acomiadaments improcedents.
- **Les indemnitzacions com a conseqüència de responsabilitat civil per danys personals**, en la quantia legal o judicialment reconeguda, o les indemnitzacions per aquest tipus de danys derivades de contractes d'assegurança d'accidents fins a la quantia que resulti d'aplicar, pel dany sofert, el sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats a les persones en accidents de circulació. També estan exemptes les **indemnitzacions satisfetes per les Administracions públiques per danys personals** com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, quan vinguin establertes d'acord amb els procediments previstos en el Reial Decret 429/1993, de 26 de març, pel qual es regula el Reglament dels Procediments de les Administracions Públiques en matèria de Responsabilitat Patrimonial.
- Les prestacions reconegudes al contribuent per la Seguretat Social o per les entitats que la substitueixin com a conseqüència **d'incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa**. L'exempció també s'aplica a prestacions reconegudes a funcionaris. No resultaran exemptes les prestacions reconegudes com a conseqüència d'incapacitat permanent parcial o total.
- Les **prestacions familiars per fill a càrrec**, prestacions públiques per **naixement, part múltiple i adopció**, les prestacions públiques per **maternitat** percebudes de les comunitats autònomes o entitats locals, les prestacions públiques per situació d'**orfandat** i les **prestacions percebudes per enterrament o sepeli**, amb el límit de l'import total de la despesa.
- Les prestacions econòmiques percebudes d'institucions públiques amb motiu de **l'acolliment de menors, persones amb minusvalidesa o majors de 65 anys** i els ajuts econòmics atorgats per institucions públiques a persones amb un grau de minusvalidesa igual o superior al 65 per cent o majors

de 65 anys per a finançar la seva estada en residències o centres de dia, sempre que la resta de les seves rendes no excedeixin del doble del salari mínim interprofessional.

- Les **beques públiques** i les beques concedides per les entitats sense finalitats lucratives a les quals sigui d'aplicació el règim especial regulat en el títol II de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de Règim Fiscal de les Entitats sense Finalitats Lucratives i dels Incentius Fiscals al Mecenatge, percebudes per a cursar estudis reglats o investigació.
- Les **anualitats per aliments** percebudes dels pares en virtut de decisió judicial.
- Els **premis literaris, artístics o científics** rellevants, amb les condicions que reglamentàriament es determinin, així com els premis «Príncep d'Astúries», en les seves diferents modalitats, atorgats per la Fundació Príncep d'Astúries.
- Les **prestacions per atur** abonades en la seva modalitat de pagament únic, amb el límit de 15.500,00 €.
- Els **premis de les loteries i apostes organitzades per l'entitat pública empresarial Loteries i Apostes de l'Estat** i pels òrgans o entitats de les comunitats autònomes, així com dels sortejos organitzats per la **Creu Roja Espanyola i per l'Organització Nacional de Cecs Espanyols**.
- Els **rendiments del treball percebuts per treballs efectivament realitzats a l'estranger**, amb determinats requisits i limitacions.

EL CONTRIBUENT

La persona física

Són contribuents les persones físiques que tenen la **residència habitual** al territori espanyol. Les rendes obtingudes per un no resident a l'Estat espanyol estaran subjectes a l'Impost sobre la Renda de No Residents.

També són contribuents de l'IRPF les persones físiques que tenen la **residència habitual a l'estranger** per la seva condició de:

- Membres de missions diplomàtiques i consulars espanyoles.
- Membres que representen a l'Estat espanyol davant organismes internacionals o formin part de missions o delegacions d'observadors a l'estranger.
- Funcionaris en actiu a l'estranger que no estiguin en cap dels supòsits dels anteriors.
- Les persones amb nova residència fiscal en un país o un territori qualificat reglamentàriament de paradís fiscal.

La unitat familiar

Des de la perspectiva de l'existència o no de vincle matrimonial entre dos contribuents, es pot fer la següent **classificació de les unitats familiars**:

1. **Unitat familiar amb existència de matrimoni**: Integrada per ambdós cònjuges, juntament amb els fills que compleixin els següents requisits:

- a) Fills menors d'edat que depenen dels pares.
- b) Fills majors d'edat incapacitats judicialment subjectes a pàtria potestat prorrogada o rehabilitada.

2. **Unitat familiar sense vincle matrimonial. Separació legal**: Integrada pel pare o la mare i tots els fills que viuen conjuntament amb l'un o l'altre que reuneixen els requisits anteriors.

Regles comunes a totes les unitats familiars:

- Cap persona pot pertànyer simultàniament a dues unitats familiars.

- Les circumstàncies determinants dels membres de la unitat familiar són les existents a data de meritació de l'impost.
- Qualsevol altre agrupació familiar diferent de les anteriors no constitueix una unitat familiar a l'efecte de l'IRPF (per exemple, parelles de fet).

RESIDÈNCIA

Residència habitual en territori espanyol

L'Impost és aplicable a totes aquelles persones físiques que tinguin la seva residència habitual en territori espanyol. El punt de connexió entre persones físiques i territori d'aplicació de l'Impost és la residència habitual (són irrellevants altres criteris com la nacionalitat).

L'**efecte principal** de ser considerat resident a Espanya serà l'obligació de tributar per l'IRPF espanyol per tota la renda mundial que obtingui el contribuent.

Es tindrà la **residència habitual en territori espanyol** quan es produeixi qualsevol de les següents circumstàncies:

a) Permanència efectiva més de 183 dies durant l'any natural en territori espanyol. Es computen com a permanència les absències temporals (viatges, vacances..), tret que el contribuent acrediti la seva residència fiscal en un altre país, cas en el qual aquestes absències temporals no es computen i només es tindran en compte els dies de permanència efectiva.

b) Que radiqui a Espanya el nucli principal o base de les seves activitats o interessos econòmics, de forma directa o indirecta (a través de societats o persones interposades).

Per completar la regulació i per prevenció de situacions de frau fiscal, s'estableixen **presumpcions especials**:

- Residència en paradisos fiscals.

L'Administració pot exigir a les persones que manifesten que tenen residència fiscal en algun paradís fiscal, que acreditin la seva presència en aquest territori durant més de 183 dies en l'any natural.

Les persones físiques de nacionalitat espanyola que acreditin la seva nova residència fiscal en un paradís fiscal no perdran la seva consideració de contribuents en l'exercici en que es realitzi el canvi de residència ni en els quatre següents. Aquesta regla s'aplica amb especialitats en el cas d'Andorra.

- Residència a l'Estat espanyol del cònjuge no separat legalment i fills menors d'edat.

L'Administració pot presumir que una persona resideix a Espanya en cas que el cònjuge no separat legalment amb fills menors dependents tingui la residència habitual a territori espanyol (presumpció *iuris tantum*).

Residència habitual a una comunitat autònoma

Per determinar la comunitat autònoma en la que una persona física té la seva residència habitual, cal aplicar els següents **criteris de determinació de la residència habitual en una comunitat autònoma**:

1. Criteri de permanència: Es determina la comunitat autònoma en què s'és resident en funció del territori en el qual ha viscut durant més dies del període impositiu.

2. Criteri de centre d'interessos principals: Criteri d'aplicació subsidiària. Es determina la comunitat autònoma en la que s'és resident en funció de la ubicació del centre d'interessos principals, això és, el lloc on el contribuent ha obtingut la major part de la base imposable de l'impost, que estarà, a aquests efectes, formada pels següents components de renda:

- Rendiments de treball: s'entenen obtinguts en el lloc on estigui ubicat el centre de treball.

- Rendiments del capital immobiliari i guanys patrimonials derivats de béns immobles: obtinguts al lloc on estiguin situats aquests immobles.
- Rendiments d'activitats econòmiques: s'entenen obtinguts on estiguin ubicats els centres de gestió de cadascuna de les activitats desenvolupada.
- Imputacions de bases imposables positives provinents de societats professionals en règim de transparència fiscal.: obtingudes en el lloc on s'exerceix l'activitat professional.

3. Criteri de l'última residència declarada a l'efecte de l'impost sobre la renda: Criteri subsidiari als anteriors. En defecte dels criteris anteriors, s'aplica la última residència declarada a l'efecte de l'IRPF.

Les persones que romanguin en territori espanyol menys de 183 dies durant l'any natural es consideren residents a la CA en la que radiqui el seu nucli principal o la base de les seves activitats o dels seus interessos econòmics.

Si el contribuents integrats en una unitat familiar tenen la seva residència habitual en CCAA diferents i opten per tributar conjuntament, indicaran a la seva declaració la residència habitual del membre de la unitat familiar amb una base liquidable més elevada.

OPCIONES DE TRIBUTACIÓ: TRIBUTACIÓ INDIVIDUAL I TRIBUTACIÓ CONJUNTA

Atès que l'impost té un caràcter marcadament individual, la tributació aplicable per defecte és la tributació individual; la tributació conjunta és residual (s'aplica només a aquelles unitats familiars que optin expressament per aquest sistema).

Tributació individual

En defecte d'opció o manifestació en contra, els membres de la unitat familiar tributen individualment: cada un dels membres liquida l'impost amb total independència dels altres membres.

Tributació conjunta

Les persones integrades en una unitat familiar podran optar per tributar de forma conjunta en qualsevol període impositiu si tots els membres són contribuents per aquest impost.

Per optar per la tributació conjunta, cal que exercitin aquesta opció tots els membres de la unitat familiar. L'opció únicament es pot modificar dins del termini reglamentari de presentació de la declaració. L'opció vincula únicament en un exercici (els exercicis successius no estan afectats per aquesta opció).

Regles generals de la tributació conjunta

- S'apliquen, amb caràcter general, les regles de la tributació individual. D'aquesta forma es determina si hi ha obligació o no de declarar, l'import de les rendes, la base imposable i liquidable i el deute tributari.
- No es multiplicaran i s'elevaran els imports o límits quantitius en funció del nombre de membres de la unitat familiar, a excepció de determinades regles especials.
- S'acumulen totes les rendes obtingudes per la totalitat dels membres de la unitat familiar.
- Tots els membres que conformen la unitat familiar queden obligats solidàriament davant l'Administració Tributària pel pagament de la totalitat del deute tributari que resulti de la declaració conjunta.

Regles especials de la tributació conjunta

S'estableixen unes regles especials de liquidació en alguns supòsits:

- Relatives al mínim personal i familiar per descendents.
- Reducció per edat, assistència, minusvalidesa del contribuents i per despeses d'assistència de les persones discapacitades.

- Reduccions en la base imposable per aportacions a patrimonis protegits de les persones discapacitades, a plans de pensions, a mutualitats de previsió social i a plans de previsió assegurats.

ELEMENT TEMPORAL

Període impositiu i meritació de l'impost

Les rendes són fluxos econòmics que es van produint de forma continuada en el temps. Per acotar i quantificar les rendes cal establir uns períodes temporals. Aquests períodes temporals són els **períodes impositius**.

L'art. 12 LIRPF estableix que, com a regla general, el període impositiu serà l'**any natural**, excepte en el cas de **defunció del contribuent**, en el que es període impositiu serà de l'1 de gener fins la data de la defunció del contribuent.

En aquest darrer supòsit s'apliquen les següents normes de liquidació:

- No s'elevin rendes a l'any.
- Les rendes immobiliàries s'imputen proporcionalment al número de dies del període impositiu.
- Les reduccions del treball, els mínims personal i familiars, els límits màxims establerts per determinades deduccions de la quota i els límits de l'obligació de declarar s'apliquen en les quanties totals, sense reduir-les o prorratejar-les proporcionalment al número de dies del període impositiu inferior a l'any.
- La reduccions de la base imposable per aportacions a mutualitats de previsió social, a plans de pensions i a plans de previsió assegurats s'apliquen en la seva integritat.

La data de **meritació de l'impost** és l'últim dia del període impositiu.

Imputació temporal

Les s'integren en els períodes impositius segons els criteris següents:

1.Regles generals.

- **Els rendiments del treball i del capital** s'imputaran al període impositiu en què siguin exigibles pel seu perceptor (regla general).

- **Els rendiments d'activitats econòmiques** s'imputaran conforme a l'establert en la normativa reguladora de l'Impost sobre Societats, sense perjudici d'algunes especialitats.

- Els contribuents que desenvolupin activitats econòmiques i que complimentin les seves obligacions comptables i registrals d'acord allò previst al Codi de Comerç apliquen únicament els criteris d'imputació temporal previstos a la normativa del IS.
- Els contribuents que desenvolupin activitats econòmiques i que complimentin les seves obligacions comptables i registrals sense l'aplicació del Codi de Comerç, podran optar entre el criteri de cobrament i pagament (caixa) i el de meritament. Si el contribuïent desenvolupa diverses activitats l'opció ha d'abastar totes elles. Aquesta opció cal mantenir-la durant tres anys.

- **Els guanys i pèrdues patrimonials** s'imputaran al període impositiu en què tingui lloc l'alteració patrimonial.

2.Regles especials (14.2 LIRPF).

Regles especials: es destaquen, entre d'altres, les següents:

- **Guanyos patrimonials no justificats:** s'imputen en el període impositiu respecte del que es descobreixen i s'integren a la base imposable general de l'esmentat període.
- **Assumptes pendents de resolució judicial:** s'imputen en el període impositiu en el que en què la sentència sigui ferma.
- **Ingressos extemporanis de treball personal:** s'imputen en el període impositiu en el que es produeix l'exigibilitat.
- **Prestació per atur en la seva modalitat de pagament únic:** opcionalment, el contribuent pot optar per imputar el rendiment (l'excés sobre l'import exempt) en cadascun dels períodes impositius en què, de no haver existit el pagament únic, s'hagués tingut dret a la prestació.
- **Operacions amb preu ajornat:** opcionalment, el contribuent pot optar per imputar proporcionalment els rendiments nets i els guanys o pèrdues patrimonials obtingudes a mesura que siguin exigibles els cobraments corresponents, sempre i quan el període entre la disposició del bé i el venciment de l'últim termini ha de ser superior a 1 any.
- **Rendes estimades:** s'imputen al període impositiu en el qual s'entenguin produïdes.

En cas de **canvi de residència**, s'han d'integrar totes les rendes pendents d'imputació a la base imposable corresponent a l'últim període impositiu en el que es té obligació de declarar.

En cas de **defunció del contribuent**, totes les rendes pendents d'imputació s'han d'integrar a la base imposable de l'últim període impositiu al qual cal declarar-les.

BASE IMPOSABLE I RENDA

La base imposable està constituïda per l'import de la renda del contribuent. L'**operativa** és la següent:

1. Es qualifiquen i quantifiquen totes les rendes atenent al seu origen.
2. Els rendiments nets són obtinguts per la diferència entre els ingressos i les despeses deduïbles.
3. Els guanys i les pèrdues patrimonials es determinen –en general– per diferència entre el valor de transmissió i el valor d'adquisició.
4. Aplicació de les reduccions sobre el rendiment íntegre.
5. Integració i compensació de les rendes en funció del seu origen.

Mètodes de determinació de la base imposable

Existeixen tres mètodes per determinar la base imposable: estimació directa, estimació objectiva, i estimació indirecta.

Base imposable general i base imposable de l'estalvi

La base imposable es divideix en:

- Base imposable general.
- Base imposable de l'estalvi.

La **base imposable general** comprèn els rendiments del treball, del capital immobiliari, del capital mobiliari no inclosos a la renda de l'estalvi, les imputacions de rendes i les pèrdues i guanys no derivats de transmissions patrimonials.

La **base imposable de l'estalvi** està formada pels rendiments del capital mobiliari (amb excepció dels obtinguts per cessió a tercers de capitals propis procedents d'entitats vinculades) i guanys i pèrdues derivats de transmissions patrimonials.

ELS COMPONENTS DE LA RENDA

RENDIMENTS DEL TREBALL

Concepte

Rendiments del treball per naturalesa

Són rendiments íntegres del treball totes les contraprestacions i utilitats, sigui quina sigui la seva denominació o naturalesa, dinerària o en espècie, que deriven directament o indirectament del treball personal o de la relació laboral o estatutària i que no tinguin el caràcter de rendiments d'activitats econòmiques.

Són rendiments del treball:

- a) Els **sous i els salaris**.
- b) Les **prestacions per desocupació**.
- c) Les remuneracions en concepte de **despeses de representació**.
- d) Les **dietes i les assignacions per a despeses de viatge**, amb l'excepció de les de locomoció i les que es consideren normals de manutenció i estada en establiments hotelers, amb els límits establerts reglamentàriament.
- e) Les **contribucions o les aportacions satisfetes pels promotors de plans de pensions**, i les satisfetes pels empresaris per fer front als compromisos per pensions en els termes previstos a la disposició addicional primera del text refós de la Llei de regulació dels plans i els fons de pensions.

Rendiments del treball per expressa decisió legal

Són rendiments que conceptualment no es poden considerar rendiments del treball, però que la llei estableix expressament que es consideraran com a tals.

Es consideren rendiments del treball per expressa decisió legal, entre d'altres, els següents:

- o Les **prestacions derivades de sistemes de previsió social** públics: seguretat social, classes passives, incapacitat; jubilació; accident; malaltia, viduïtat, orfandat.
- o Rendiments de **plans de pensions, plans de previsió assegurats, mutualitats de previsió social i assegurances col·lectives** que formalitzen compromisos per pensions, **mutualitats generals obligatòries de funcionaris**, col·legis d'orfes i altres entitats similars
- o **Beques** no exemptes.
- o **Prestacions compensatòries i pensions alimentícies** no exemptes.

Rendiments del treball en espècie

Concepte

Són contraprestacions del treball que no es satisfan en metàl·lic sinó mitjançant el lliurament o establiment de béns o drets no dineraris o per preu inferior al de mercat.

Elements:

- a) Utilització, consum o obtenció per a fins particulars,
- b) De béns, drets o serveis de forma gratuïta o per un preu inferior al normal de mercat, encara que no comportin una despesa real per a qui els concedeix, i sempre que deriven, directa o indirectament, del treball personal o d'una relació laboral o estatutària.

Tanmateix, no es considera retribució en espècie pel treballador la recepció de les següents utilitats o contraprestacions:

- Béns destinats als **serveis socials i culturals del personal**. Entre d'altres, servei de llar d'infants, transport col·lectiu, sales de lectura, serveis mèdics.

- El lliurament a preu inferior de mercat a treballadors en actiu de **participacions en la societat** o en una societat del grup (amb límit quantitatiu).
- Despeses **d'estudi per a l'actualització, la capacitació o el reciclatge** del personal empleat.
- Lliurament a empleats de productes a preus rebaixats que tinguin lloc en **menjadors d'empresa**, cantines o economats de caràcter social, sempre que es realitzi en dies hàbils i en els quals el treballador no percebi dietes de manutenció exceptuades de gravamen. En les fórmules indirectes (per exemple, tiquet restaurant) s'exigeixen requisits addicionals.
- Despeses per **assegurances de malaltia** (amb límit quantitatiu).
- **Assegurances d'accident laboral.**
- **Assegurances de responsabilitat civil.**
- Prestació de determinats **serveis d'educació.**

Valoració de les retribucions en espècie

Criteris de valoració:

- a) **Valoració objectiva** determinada per la LIRPF de les retribucions més comuns (s'exposen més endavant).
- b) **Preu oferta al públic**, en el cas que els béns lliurats als treballadors siguin activitat habitual de l'empresa.
- c) **Valor de mercat.**

S'admeten **acords previs** entre l'Administració tributària i les empreses que paguen les retribucions en espècie. Els acords han de respectar allò que està previst a la norma legal.

Supòsits de valoració objectiva determinada per la LIRPF:

◆ **Habitatge:** 10% sobre el valor cadastral de l'habitatge. (5% si el valor cadastral ha estat revisat o modificat i ha entrat en vigor a partir del 1 de gener de 1994).

◆ **Lliurament o ús de vehicles automòbils:**

- a) **En el supòsit de lliurament:** Cost d'adquisició del vehicle per a l'empresa (incloent les despeses i els tributs que graven l'operació).
- b) **En el supòsit de cessió d'ús:** 20% anual del cost calculat tal com s'indica a l'apartat anterior (si el vehicle no és propietat del pagador, aquest percentatge s'ha d'aplicar sobre el valor normal de mercat incloent les despeses i tributs inherents a la seva adquisició).

En cas de cessió d'ús i lliurament posterior, s'estableixen regles especials de valoració.

En cas d'ús simultani per a finalitats particulars i per a finalitats de l'empresa (cessió d'ús parcial), el paràmetre que determina la valoració de la retribució en espècie és la disponibilitat del vehicle per a finalitats particulars (es considera retribució en espècie únicament en proporció al temps de disponibilitat per a usos particulars).

◆ **Préstecs amb tipus inferiors al legal del diner:** Es considera retribució la diferència entre l'interès efectivament satisfet i el calculat segons el tipus de interès vigent per a cada exercici.

◆ **Prestacions en concepte de manutenció, hostalatge, viatge de turisme i similars:** La valoració coincidirà amb el cost que representen per a l'empresari.

Ingrés a compte

Una vegada determinat el valor de la retribució en espècie del treball, cal addicionar-hi l'import de l'ingrés a compte que correspongui.

La quantitat de l'ingrés a compte és la que resulta d'aplicar el percentatge de retenció que hi correspon sobre la valoració de la retribució en espècie.

En els supòsits següents no s'ha de sumar l'ingrés a compte:

- a) Contribucions satisfetes pels promotors de plans de pensions i de mutualitats de previsió social que redueixen la base imposable.
- b) Quan l'ingrés a compte ja s'ha repercutit al treballador.

Reduccions sobre el rendiment del treball

Les reduccions indicades en els punts 1 i 2 s'apliquen sobre els rendiments *íntegres* del treball. La indicada en el punt 3 s'aplica sobre el rendiment *net*.

1. Reduccions sobre rendiments íntegres irregulars.

S'aplica una reducció del 40% sobre rendiments els íntegres amb un **període de generació superior a dos anys i que no s'obtinguin de manera periòdica o recurrent**. Existeixen particularitats en cas d'acomiadaments i opcions de compra sobre accions o participacions.

A més, determinats rendiments **es qualifiquen reglamentàriament com a obtinguts de manera notòriament irregular** en el temps. Són els que s'indiquen a continuació, sempre que s'imputin a un mateix període impositiu:

- L'import que excedeixi de les quantitats legalment previstes a satisfer als treballadors per trasllat del centre de treball.
- Les indemnitzacions derivades dels règims públics de la Seguretat Social, així com de les empreses i ens públics per lesions no invalidants.
- Els premis literaris, artístics o científics que no gaudeixin d'exempció en aquest impost.
- Les prestacions per defunció i les despeses de sepeli o enterrament que ultrapassin el límit declarat exempt de treballadors o funcionaris. També tindran aquest tractament les prestacions de les mútues d'accidents de treball de la Seguretat Social per viduïtat i orfenesa
- Les quantitats satisfetes com a compensació o reparació de complements salarials, pensions o anualitats de durada indefinida, o per la modificació de les condicions de treball.
- Les quantitats satisfetes per l'empresa als treballadors per la resolució, de mutu acord, de la relació laboral.

2. Reduccions sobre prestacions percebudes dels sistemes de previsió social.

Des del dia 1 de gener de 2007, les prestacions en forma de capital rebudes dels sistemes de previsió social no poden beneficiar-se de la reducció del 40%. És el cas de:

- Plans de pensions,
- Plans de previsió assegurats,
- Mutualitats de previsió social,
- Contractes d'assegurances col·lectius com a sistemes alternatius a plans i fons de pensions.

Tanmateix, atès que anteriorment aquestes prestacions podien beneficiar-se de reduccions, es va implantar un **règim transitori** pels contractes subscrits amb anterioritat a 1 de gener de 2007 a fi de garantir els drets adquirits amb l'anterior regulació.

El règim transitori de totes les prestacions no serà objecte d'exposició detallada. En el cas de **plans de pensions**, la reducció s'aplica només a la part de la prestació que derivi de les aportacions realitzades fins el dia 31 de desembre de 2006. Si la prestació és mixta (en forma de renda i de capital), la reducció únicament s'aplicarà a la prestació percebuda en forma de capital.

3. Reduccions sobre el rendiment net del treball personal.

Són les següents:

3.1. **Reducció per rendiments del treball:** de quantia variable en funció de l'import del rendiment, s'aplica a tots els perceptors de rendiments del treball.

3.2. Reducció per prolongació de l'activitat laboral: s'aplica a treballadors majors de 65 anys que continuïn l'activitat laboral. Consisteix en incrementar en un 100% la reducció per rendiments del treball indicada en l'epígraf anterior.

3.3. Reducció per mobilitat geogràfica: poden aplicar-la als contribuents desocupats que acceptin un lloc de treball que exigeixi el trasllat de la seva residència habitual a un nou municipi. Consisteix en incrementar en un 100% la reducció per rendiments del treball indicada en l'epígraf 3.1.

3.4. Reducció per discapacitat de treballadors actius: els treballadors discapacitats que obtinguin rendiments del treball podran aplicar:

- Amb caràcter general, una reducció de 3.264,00 € anuals.
- En cas que acreditin necessitar ajuda de terceres persones o mobilitat reduïda o un grau de discapacitat igual o superior al 65%, l'import de la reducció és de 7.242,00 € anuals.

Rendes estimades del treball i operacions vinculades

a) Rendes estimades

Llevat prova en contra, totes les prestacions que pot generar un rendiment de treball es consideren retribuïdes. La seva valoració es farà segons al valor normal de mercat.

b) Operacions vinculades

Si la prestació de treball personal es fa a favor d'una societat amb la qual es tinguin relacions de vinculació d'acord a la normativa de l'IS, el contribuent de l'IRPF n'ha d'efectuar la valoració a preus de mercat si implica un augment dels seus ingressos.

Determinació del rendiment net del treball

El rendiment net del treball és la diferència entre la suma dels rendiments íntegres minorada en les despeses deduïbles.

La llei estableix com **despeses deduïbles**, únicament les següents:

- a) Les cotitzacions a la Seguretat Social.
- b) Les cotitzacions a mutualitats generals obligatòries de funcionaris.
- c) Les quotes satisfetes als sindicats.
- d) Les cotitzacions a col·legis d'orfes i similars.
- e) Les despeses de defensa jurídica derivades directament de litigis suscitats en la relació del contribuent amb el pagador dels rendiments, amb el límit de 300,00 €/any.
- f) Les quotes satisfetes a col·legis professionals, quan la col·legiació sigui obligatòria per l'exercici del treball amb el límit de 500,00 €/any.

Dietes i assignacions per a les despeses de viatges

Estan exemptes de tributació les quantitats satisfetes amb la finalitat de compensar les despeses del treballador en concepte de despeses de locomoció, manutenció i estada, en les quanties establertes reglamentàriament. La pròpia normativa laboral els exclou del seu tractament com a salari. Aquest règim no s'aplica a les dietes percebudes pels membres del Consell d'Administració.

a) Despeses de locomoció

Estan exemptes les quantitats que rep el treballador de l'empresa amb la finalitat de compensar les despeses de desplaçament ocasionades pel trasllat fora del centre de treball per fer la seva feina a un lloc diferent. Les despeses percebudes pel treballador pel desplaçament de des del seu domicili fins al lloc de treball no estan exemptes.

En cas de **desplaçaments realitzats utilitzant mitjans de transport públic**, l'import exempt és el de la despesa que es justifiqui mitjançant una factura o un document equivalent. En la **resta de desplaçaments**, l'import exempt és la quantitat que resulti d'aplicar 0,19 € per Km recorregut. En cas de despeses d'**aparcament o peatge**, l'import exempt és el de la despesa que es justifiqui mitjançant una factura o un document equivalent

b) Despeses de manutenció i estada

Estan exemptes les quantitats percebudes per compensar les despeses normals de manutenció i estada en restaurants, hotels i altres establiments d'hosteleria, meridades en un municipi diferent al lloc de treball habitual del preceptor i del que en constitueixi la seva residència, amb els límits que s'indiquen a continuació:

Amb pernocta en un municipi diferent	Espanya	Estranger
Despeses d'estada	Import despeses justificades	Import despeses justificades
Manutenció	53,34 €	91,35 €
Sense pernocta en un municipi diferent	Espanya	Estranger
Manutenció (en general)	26,67 €	48,08 €
Manutenció (personal de vol)	36,06 €	66,11 €

Aquest règim de dietes també s'aplica a aquells treballadors que desenvolupen les seves feines en centres de treball mòbil o itinerants.

Regles especials aplicables a les relacions laborals especials de caràcter dependent.

Els treballadors subjectes al règim laboral especial (per exemple, representants de comerç), poden deduir com a despesa del rendiment del treball les quantitats destinades a estada i allotjament, manutenció i locomoció, amb els límits indicats anteriorment, sempre que les empreses destinatàries dels serveis no els abonin aquestes despeses.

Individualització dels rendiments de treball

Els rendiments del treball corresponen exclusivament a la persona que, amb el seu treball, ha generat el dret a percebre'ls.

Les pensions i els havers passius corresponen íntegrament a la persona a favor de la qual han estat reconeguts.

Imputació temporal dels rendiments del treball

Veure epígraf **Imputació temporal** (plana 7).

Integració a la base imposable

Els rendiments del treball s'integren a la base imposable general.

RENDIMENTS DEL CAPITAL

Concepte

Es consideren rendiments íntegres del capital totes les utilitats o contraprestacions, sigui quina sigui la seva denominació o naturalesa, dinerària o en espècie, que s'originin directament o indirectament en elements patrimonials de titularitat del contribuent i que no estiguin afectes a activitats econòmiques exercides pel contribuent.

Individualització de rendiments

Veure epígraf **Individualització de rendes** (plana 3.)

Tipus de rendiments del capital: capital mobiliari i immobiliari.

La LIRPF classifica els rendiments del capital en dos grans categories:

- Els rendiments de **capital immobiliari** no afectes a activitats econòmiques.
- Els rendiments de **capital mobiliari** originats per béns o drets titularitat del subjecte passiu.

RENDIMENTS DEL CAPITAL IMMOBILIARI

Concepte

És rendiment del capital immobiliari la totalitat de les quantitats que, per qualsevol concepte, rebí o tingui dret a rebre el propietari o el titular del dret real sobre un immoble, que tingui obligació de satisfer el cessionari dels drets o les facultats d'ús o de gaudi constituïts sobre béns immobles, o de l'arrendatari o subarrendatari d'aquests immobles.

Delimitació del concepte:

- ✚ La titularitat de l'immoble urbà no arrendat ni subarrendat (sense explotació) no genera rendiments del capital immobiliari sinó una imputació de rendes immobiliàries.
- ✚ Els rendiments derivats de béns immobles tenen la consideració de rendiments del capital immobiliari excepte si l'arrendament és qualifica a efectes de l'IRPF com una activitat econòmica.
- ✚ En el subarrendament totes les quanties percebudes pel subarrendador es consideren rendiments del capital mobiliari (la participació del propietari, si n'hi ha, té la qualificació de rendiment del capital immobiliari).
- ✚ Els imports percebuts per l'arrendatari en concepte de renúncia als drets arrendaticis o de traspàs no es considera rendiment del capital immobiliari sinó de guany o pèrdua patrimonial.

Rendiments íntegres

Són els imports totals percebuts en concepte de contraprestació per la cessió de béns o drets sobre l'immoble.

Despeses deduïbles

Es poden deduir les despeses necessàries per obtenir els ingressos. Són deduïbles, entre d'altres, les següents:

- ✚ **Els interessos i despeses de finançament** invertits en l'adquisició i millora de l'immoble o dret real de gaudi. El préstec pot ser atorgat per qualsevol entitat financera o per qualsevol persona física o jurídica.
- ✚ **Tributs i recàrrecs no estatals.** No han de tenir caràcter sancionador.
- ✚ **Assegurances.**
- ✚ **Serveis personals.**
- ✚ **Serveis i subministraments** que siguin a càrrec del propietari.
- ✚ **Conservació i reparació.** Ex. reparació o substitució d'elements.
- ✚ **Despeses jurídiques.**
- ✚ **Salos de cobrament dubtós,** en cas de concurs de l'arrendatari o quan, entre el moment de la primera gestió de cobrament i el de finalització del període impositiu hagin transcorregut més de 6 mesos.
- ✚ **Amortitzacions:**

- **De l'immoble:** el 3% (màxim) sobre el major dels següents valors: valor cadastral o valor d'adquisició (sense computar en cap dels dos supòsits el valor del sòl).
- **Dels béns mobles cedits amb l'immoble** que siguin utilitzables per un període de temps superior a un any: s'apliquen les taules d'amortització aplicables als béns afectes a activitats econòmiques en règim d'estimació directa simplificada.
- **Dels drets o facultats d'us i gaudi sobre els immobles:** si el dret o la facultat són vitalícies la amortització és el resultat d'aplicar el 3% sobre el cost satisfet, i si el tracta d'un dret determinat és la que resulti de dividir el cost d'adquisició del dret entre el nombre d'anys de durada.

Cal destacar:

- No són deduïbles els pagaments efectuats per causa de sinistres que causin una disminució en el valor de l'immoble.
- No són deduïbles les despeses invertides en millores de l'immoble.
- En contractes d'arrendament anteriors al 9 de maig de 1985, si no tenen dret a la revisió de la renda, s'inclou addicionalment com despesa deduïble un import igual al de l'amortització de l'immoble.

L'import dels interessos i despeses de finançament i de les despeses de reparació i conservació no pot ser superior a la quantia dels rendiments íntegres obtinguts per cada bé o dret. L'excés que no es pugui aplicar a l'exercici, per insuficiència d'ingressos íntegres, serà deduïble en els quatre anys següents, amb el mateix límit.

Rendiment net

El rendiment net és la diferència entre les ingressos i les despeses fiscalment deduïbles.

En cas de parentiu entre arrendador i arrendatari (fins a tercer grau inclòs, per consanguinitat o afinitat), el rendiment net del capital immobiliari no podrà ser inferior al que resultaria de calcular la renda imputada de l'immoble.

Reduccions dels rendiments del capital immobiliari

1. Reduccions per l'arrendament d'immobles destinats a habitatge

En el cas de rendiments derivats de l'arrendament de béns immobles destinats als habitatges que constitueixin residència habitual de l'arrendatari, es pot aplicar una **reducció del 50% sobre el rendiment net**.

La **reducció serà del 100%** en els següents supòsits:

- a) Que l'arrendatari tingui una edat entre els 18 i els 35 anys;
- b) Que el arrendatari obtingui en el període impositiu uns rendiments nets del treball o d'activitats superiors al IPREM.

La reducció per immobles destinats a habitatge només s'aplicarà en cas de rendiments declarats.

2. Reduccions per rendiments generats en més de dos anys o obtinguts de forma irregular en el temps.

S'aplica una reducció del 40%. La reducció és aplicable, en el seu cas, sobre l'import resultant de la reducció per arrendament d'habitatge indicada en l'epígraf anterior.

Imputació temporal dels rendiments del capital immobiliari

Els rendiments del capital immobiliari s'han d'imputar en el període impositiu en què siguin exigibles pel perceptor. Veure epígraf **Imputació temporal** (plana 7).

RENDIMENTS DEL CAPITAL MOBILIARI

Concepte

Es consideren rendiments del capital mobiliari totes les utilitats, amb independència de la seva denominació i naturalesa, que procedeixin, directament o indirectament, del capital mobiliari de titularitat del contribuïent i que no estigui afecte a activitats econòmiques. Poden ser dineraris o en espècie.

Classificació

1. Rendiments derivats de la participació en fons propis de qualsevol entitat

Enumeració:

- ✚ Els dividendes
- ✚ Les primes d'assistència a juntes.
- ✚ Les participacions en els beneficis de qualsevol tipus d'entitat.
- ✚ Els rendiments procedents de qualsevol classe d'actius que facultin per obtenir beneficis, vendes, operacions, ingressos o conceptes anàlogues per l'entitat.
- ✚ La distribució de la prima d'emissió i la reducció de capital amb devolució d'aportacions.
- ✚ Qualsevol utilitat percebuda d'una entitat per ser titular de la condició de soci, accionista, associat o partícip.

S'integren a la **base imposable de l'estalvi** amb l'exempció conjunta per tots aquests rendiments de **1.500,00 €** Subjectes a retenció a tipus proporcional (19%).

2. Rendiments originats per la cessió a tercers de capitals propis

És la contraprestació de qualsevol tipus, dinerària o en espècie, amb independència de la seva denominació, que s'obté per la cessió a tercers de capitals propis, inclosos tots aquells derivats de la transmissió, reembossament, amortització, bescanvi o conversió de qualsevol classe d'actius financers.

Es classifiquen segons el següent quadre:

CESSIÓ A TERCERS DE CAPITALS PROPIS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interessos en metàl·lic o en espècie derivats de dipòsits en bancs i caixes, de qualsevol tipus (comptes a la vista, imposicions a termini, etc...). ▪ Interessos derivats de préstecs concedits a tercers. ▪ Rendiments de crèdits participatius.
TRANSMISSIÓ, REEMBOSSAMENT, AMORTITZACIÓ, BESCANVI O CONVERSIÓ D'ACTIUS FINANCERS (*) Es computen per la diferència entre el valor de transmissió i d'adquisició. Les despeses accessòries d'adquisició i d'alienació es tindran en compte si estan justificades.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rendiments procedents dels instruments de gir (lletres, pagarés...), des del moment en que s'endossin o transmetin –excepte que la transmissió sigui per pagament a proveïdors-, atès que es considera que en aquest moment deixen de tenir una funció comercial per esdevenir un instrument financer. ▪ REPOS (Cessions temporals d'actius financers amb pacte de recompra). ▪ Títols de Deute Públic. ▪ Transmissió d'actius financers
PRÉSTECES DE VALORS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Remuneració de préstecs de valors
PARTICIPACIONS PREFERENTS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rendiments de participacions preferents

(*) A efectes de la pràctica de la retenció, el Reglament distingeix entre actius financers amb rendiment implícit, explícit i mixt.

S'integren a la **base imposable de l'estalvi**. Els rendiments del capital mobiliari derivats de la cessió a tercers de capitals propis a entitats vinculades s'integren a la **base imposable general**, en la mesura en que el capital cedit superi un determinat límit (el triple dels fons propis segons la participació del contribuïent).

Subjectes a retenció a tipus proporcional (19%).

3. Rendiments procedents d'operacions de capitalització i de contractes d'assegurances de vida i invalidesa.

Els rendiments derivats d'operacions de capitalització i de contractes d'assegurança de vida o invalidesa tributen com a rendiments del capital mobiliari (excepte quan la normativa els atribueix la condició de rendiments del treball).

Per a la determinació del rendiment net, la legislació de l'IRPF ha tingut en compte:

- La forma de rebre la prestació: capital o renda.
- El termini de les operacions.
- La cobertura de les contingències.

ASSEGURANCES DE CAPITAL DIFERIT	El rendiment es determina per la diferència entre el capital percebut i l'import de les primes satisfetes.
ASSEGURANCES DE RENDES	<p>Consisteixen en la percepció d'una renda vitalícia o temporal. El rendiment no és la totalitat de la prestació percebuda sinó una part (la restant es considera amortització o restitució del capital).</p> <p>Per determinar la part de cada renda que es considera capital mobiliari cal distingir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rendes immediates: s'aplica un percentatge fix en funció de l'edat del rendista en el moment de la constitució si es una pensió vitalícia, o si es temporal per la seva duració. ▪ Rendes diferides: el rendiment ve determinat per l'aplicació d'un percentatge que resulti de cada anualitat, incrementat en la rendibilitat acumulada en el moment de constitució de la renda.
UNIT LINKED	<p>És una assegurança de vida en la que els fons resultants de les provisions tècniques són invertits en actius financers i participacions d'IIC escollits i modificats pel prenedor, el qual assumeix el risc de la inversió. El règim fiscal aplicable serà diferent en funció de si es compleixen o no uns requisits exigits per la normativa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ En cas que els compleixin, tributen com la resta de les assegurances. ▪ En cas contrari, tributen per diferència del valor liquidatiu al principi i al final del període impositiu.
ALTRES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plans individuals d'estalvi sistemàtic (PIAS)

S'integren a la **base imposable de l'estalvi**. Subjectes a retenció a tipus proporcional (19%).

4. Altres rendiments del capital mobiliari

- Procedents de la propietat industrial (canons, *royalties*...)
- Procedents de la prestació d'assistència tècnica
- Procedents de l'arrendament de béns mobles, negocis o mines
- Procedents del subarrendament (percebuts pel subarrendador)
- Procedents de la propietat quan el contribuïent no sigui l'autor
- Contraprestacions per l'ajornament del preu en compravenda
- Cessió de drets d'explotació de la pròpia imatge.

S'integren a la **base imposable general** i subjectes a les regles generals de retenció o ingrés a compte.

Determinació del rendiment net

Són despeses deduïbles del capital mobiliari

- Exclusivament despeses d'administració i dipòsit de valors negociables en el cas de rendiments generats per la cessió a tercers de capitals propis.
- Totes les despeses necessàries en el cas de rendiments derivats de l'arrendament de mobles, negocis o mines, o del subarrendament.

Reducció del rendiment net

S'aplica una **reducció general** del 40% que en dos supòsits:

- a) Rendiment amb període de generació superior a dos anys.
- b) Rendiment qualificat com notòriament irregular en el temps. Són els següents:
 - Imports obtinguts pel traspàs o la cessió del contracte d'arrendament.
 - Indemnitzacions percebudes de l'arrendatari o el subarrendatari per danys o desperfectes, en els supòsits d'arrendament
 - Imports obtinguts per la constitució o la cessió de drets d'ús o gaudi de caràcter vitalici

La reducció també s'aplica en cas de rendiment negatiu.

Integració a la base imposable

Els rendiments del capital mobiliari s'integren a la base imposable de l'estalvi, llevat dels següents:

- Cessions a tercers de capitals propis en operacions vinculades, en la part que excedeixi dels límits indicats.
- Altres rendiments de capital mobiliari (arrendament de béns mobles, negocis o mines, etc.).

RENDIMENTS D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Concepte de rendiments d'activitats econòmiques

Són rendiments que procedeixen conjuntament del treball personal i del capital, o d'un sol d'aquests elements, sempre que el contribuïent realitzi l'ordenació per sí mateix dels medis de producció i dels recursos humans, o un o l'altre, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns o serveis.

La llei esmenta, entre altres, a les activitats de fabricació, comerç, prestació de serveis, activitats ramaderes, de construcció, professions lliberals...

Distinció entre els rendiments d'activitats empresarials i professionals i del treball

- Són rendiments d'activitats empresarials els que es deriven de l'**exercici lliure de la professió** corresponent si comporta l'**ordenació per compte propi** dels mitjans humans i de producció, o d'un d'aquests dos; en cas contrari són rendiments del treball.
- Els rendiments originats per **conferències, col·loquis, seminaris** i similars són rendiment de treball.

Patrimoni empresarial i particular

Principals criteris per determinar si un element patrimonial està afecte o no a una activitat empresarial:

- a) **Criteri de necessitat** (han de ser necessaris per obtenir els rendiments).
- b) **Criteri d'utilització** (l'element afecte s'ha d'utilitzar als fins propis de l'activitat).
Per norma general, no s'admet l'**ús simultani** → no es considera element afecte el que s'utilitza per l'activitat i per l'ús privat, amb determinades excepcions:
 - **Béns divisibles** (susceptible d'aprofitament separat i independent de la resta); i
 - **Utilització notòriament irregular** (en períodes inhàbils) → Aquesta excepció no s'aplica en cas d'automòbils de turisme i similars, excepte en cas de:
 - Vehicles d'ús mixt per al transport de mercaderies;
 - Vehicles de transports de viatgers mitjançant contraprestació;
 - Vehicles destinats a l'ensenyament de conducció mitjançant contraprestació;
 - Vehicles de representants o agents comercials.

- Vehicles destinats a l'arrendament habitual i onerosos.

S'admet l'**afectació íntegra d'un bé comú** a l'activitat d'un cònjuge malgrat que la titularitat correspongui a ambdós cònjuges.

No es considera element afecte si el bé no està **registrat** en la comptabilitat o registres oficials.

El traspàs d'elements patrimonials del patrimoni personal a l'empresarial (afectació) o a la inversa (desafectació) no genera alteracions patrimonials subjectes a tributació.

- En cas d'**afectació**, el bé s'incorpora al patrimoni empresarial pel seu valor d'adquisició. L'afectació no s'entén produïda si el bé s'aliena abans de tres anys des de la data d'afectació.
- En cas de **desafectació**, el bé s'incorpora al patrimoni personal pel valor net comptable, computant en tot cas l'amortització mínima.

La transmissió d'elements patrimonials afectes genera guanys o pèrdues patrimonials que no formen part del rendiment net de l'activitat.

Individualització de rendiments

Els rendiments d'activitats econòmiques s'imputen a qui exerceix l'activitat.

Mètodes de determinació del rendiment de les activitats econòmiques

1. Règim d'estimació directa

El càlcul del rendiment net té com a base el compliment de totes les seves obligacions formals (comptabilitat o registres fiscals) així com de les declaracions fiscals que està obligat a presentar.

Hi ha dos modalitats: la normal i la simplificada.

1.1. Àmbit d'aplicació de les modalitats normal i simplificada

L'**estimació directa normal** s'aplica a totes les activitats amb caràcter general, a excepció d'aquelles que puguin determinar-la per estimació objectiva.

Pressupòsits per a l'aplicació del mètode:

- Que el contribuïent que pugui aplicar el règim de determinació d'estimació directa simplificada hi renunciï.
- Que l'import net de la xifra de negocis de totes les activitats realitzades pel contribuïent durant l'any anterior, si es tracta de l'exercici econòmic complet, sigui superior a 600.000 euros.

L'aplicació del règim d'**estimació directa simplificada** és voluntari (renunciable). Requereix que cap activitat del contribuïent es determini en règim d'estimació directa normal i que la xifra de negocis de totes les seves activitats en l'any anterior no sobrepassi els 600.000,00 €.

Es caracteritza perquè aquest règim suposa una reducció de les obligacions formals:

- No es requereix comptabilitat ajustada al Codi de Comerç
- Es simplifica la quantificació de les despeses deduïbles.

La **renúncia** al mètode d'estimació directa simplificada s'ha de presentar durant el mes de desembre anterior a l'inici de l'any natural en què s'ha de aplicar. Té efectes durant tres anys. Posteriorment, un cop exhaurit aquest termini, pot ser revocada.

1.2. Determinació del rendiment net en règim d'estimació directa normal

Per la determinació del rendiment s'han de tenir presents les normes següents:

- Les normes de l'IS
- Les normes de l'IRPF
- La reglamentació de desenvolupament d'ambdues normes.

Això és, per a la determinació del rendiment net s'apliquen les normes de l'IS amb les especialitats que es recullen específicament en l'IRPF.

El rendiment net de l'activitat es determina per diferència entre els ingressos comptables i les despeses deduïbles.

1.2.1. Ingressos íntegres: Són **tots els obtinguts per l'activitat** i, en particular, els següents:

- Els ingressos d'explotació.
- Treballs duts a terme per a l'empresa.
- Excessos i aplicacions de provisions.
- Indemnitzacions per sinistres que han afectat a productes d'explotació.
- Determinades subvencions i ajuts econòmics.
- L'autoconsum

1.2.2. Despeses deduïbles: Són **totes les que tinguin relació amb els ingressos** i, en particular, les següents:

- Consums d'explotació per obtenir els ingressos i que siguin part de l'actiu circulant.
- Sous i salaris
- Altres despeses de personal
- Seguretat Social
- Arrendaments
- *Leasing*
- *Renting*
- Despeses financeres
- Serveis exteriors
- Reparacions
- Conservacions
- Subministraments
- Tributs que per llei siguin deduïbles fiscalment
- Amortitzacions fiscalment deduïbles
- Provisions fiscalment deduïbles
- Altres despeses fiscalment deduïbles

La prova de la realització de la despesa es pot fer per qualsevol medi de prova admissible en dret. Tanmateix, cal destacar la **importància de la factura com a forma de justificació prioritària** (106.3 LGT).

1.2.3. Rendiment net reduït

- A) **Reducció del 40% per rendiments íntegres** amb un període generació superior a dos anys (definit per la normativa reguladora de l'IRPF), sempre que s'imputin en un sol període impositiu.
- B) **Reducció idèntica a la general dels rendiments del treball** en cas d'empresaris que s'han denominat "falsos autònoms":
 - Empresaris que facturin tots els seus serveis a un sol client;
 - Amb un volum de despesa inferior al 30% dels rendiments íntegres declarats;
 - Que no percebin rendiments del treball.
- C) **Reducció del 20% rendiment net per manteniment o creació d'empleament** (vigència exclusiva per als exercicis 2009, 2010 i 2011). Aplicable si es compleixen determinades condicions. Aquesta reducció és aplicable tant en cas d'estimació directa com en cas d'estimació objectiva.

1.3. Estimació directa simplificada: qüestions específiques.

En el règim d'estimació directa simplificada, el rendiment es determina de la mateixa forma que en el cas de l'estimació directa normal, amb les algunes **especialitats en relació amb les despeses fiscalment deduïbles**, entre d'altres, les següents:

- S'aplica el mètode d'amortització lineal a l'immobilitzat material.
- S'utilitza una taula d'amortització simplificada.
- S'apliquen les normes de les empreses de reduïdes dimensions previstes a la LIS relatives a les amortitzacions.
- S'aplica un percentatge del 5% per aplicar les provisions deduïbles i les despeses de difícil justificació. Aquest percentatge s'aplica sobre el rendiment net (positiu).

1.4. Incentius previstos a la Llei de l'Impost de Societats aplicables les empreses en règim d'estimació directa normal o simplificada.

Totes les mesures que s'indiquen incideixen en les despeses deduïbles, excepte la darrera, que es tradueix en una deducció de la quota.

- ✚ Llibertat d'amortització per a inversions generadores d'ocupació.
- ✚ Llibertat d'amortització d'inversions de valor no significatiu.
- ✚ Amortització accelerada d'elements de l'immobilitzat material nous i de l'immobilitzat immaterial.
- ✚ Dotació global per a possibles insolvències de deutors (màxim 1% del saldo de deutors a l'acabament del període impositiu).
- ✚ Amortització accelerada d'elements patrimonials objecte de reinversió.
- ✚ Increment de la quota deduïble en els contractes d'arrendament financer.
- ✚ Foment de les noves tecnologies.

2. Règim d'estimació objectiva

S'aplica a les activitats industrials, comercials i de serveis i a les activitats agrícoles, ramaderes i forestals.

És un règim que té com a base els indicadors objectius representatius de cada sector i activitat. Es pretén una simplificació per determinar el rendiment net de l'activitat i una reducció de les obligacions comptables.

Existeix una incompatibilitat absoluta per a que un mateix subjecte passiu pugui aplicar simultàniament a dues activitats diferents el règim d'estimació objectiva i el règim d'estimació directa.

Requisits de l'aplicació del règim:

- ✚ Cal que sigui una activitat que estigui recollida a l'Ordre Ministerial reguladora (veure epígraf "Fonts").
- ✚ Que el contribuent, de forma expressa, no hagi renunciat a l'aplicació d'aquest règim de determinació del rendiment net.
- ✚ Que no estigui exclòs de la seva aplicació
- ✚ Que el rendiment íntegre de l'exercici anterior sigui inferior a 450.000 Euros.
- ✚ Que el volum de compres de béns i servis excloses les adquisicions de l'immobilitzat no sigui superior a la quantitat de 300.000 €
- ✚ Que no determini el rendiment d'altres activitats en règim d'estimació directa en qualsevol de les dues modalitats.

Renúncia al règim

La renúncia pot ser expressa o tàcita. La renúncia expressa cal presentar-la el mes de desembre anterior a l'any de la seva aplicació mitjançant el corresponent imprès (model 036). Existeix renúncia tàcita quan el subjecte passiu presenta declaració corresponent al primer pagament fraccionat el primer trimestre de l'any natural aplicant el règim d'estimació directa.

Exclusió del règim

Es produeix al superar els límits previstos de rendiments íntegres o de volum de compres o si es desenvolupen activitats total o parcialment fora del territori espanyol. També quan es superen els límits previstos a la OM corresponent o quan es produeix l'exclusió del règim simplicitat de IVA o de l'IGIC. Produeix efectes a l'any següent.

La renúncia o la revocació significa que el nou règim de determinació del rendiment net s'aplica durant els tres anys següents.

Cal destacar la compatibilitat entre el règim d'estimació objectiva en l'IRPF i el règim simplificat en l'IVA i l'IGIC:

- La renúncia a estimació objectiva suposa la renúncia als règims simplificats de l'IVA i l'IGIC tal com determina la llei i a la inversa (aplicable a les activitats d'agricultura, ramaderia i pesca)
- L'exclusió en el règim especial simplificat de l'IVA o de l'IGIC suposa l'exclusió del EO.

Procediment de càlcul del rendiment net

Es calcula de forma independent cadascuna de les activitats que desenvolupi el contribuent.

El **procediment de càlcul** és el que s'indica a continuació:

- 1º Càlcul del rendiment **net previ**
- 2º Càlcul del rendiment **net minorat**
- 3º Càlcul del rendiment **net de mòduls**
- 4º Càlcul del rendiment **net de l'activitat**.
- 5º Càlcul del rendiment **net reduït de l'activitat**.

L'**esquema de càlcul** s'exposa en l'ANNEX I d'aquesta publicació. El **detall de càlcul** s'exposa en l'ANNEX II.

Obligacions registrals dels contribuents

Les obligacions registrals i comptables són específiques en funció de la forma de determinar el rendiment de l'activitat i varien si aquesta és empresarial o professional.

Criteris d'imputació temporal

Veure epígraf **Imputació temporal** (plana 7).

S'aplica generalment el **criteri de meritació**, segons el qual els ingressos i les despeses s'han d'imputar en el període impositiu en que es meriten, amb independència del corrent monetari o financer.

Hi ha algunes operacions a les que s'apliquen **normes especials** com són les operacions a terminis, les dotacions a fons interns per la cobertura de contingències anàlogues als plans de pensions.

A més del criteri de meritació, hi ha altres criteris d'imputació recollits al reglament de l'IRPF. Excepte les activitats que portin la comptabilitat de conformitat al Codi de Comerç, la resta poden optar pel **criteri de caixa** (en funció del flux monetari de cobraments i pagaments) per imputar temporalment els ingressos i les despeses de les seves activitats. La durada mínima d'aquesta opció és de tres anys.

El contribuent, amb caràcter excepcional, pot proposar un **criteri d'imputació temporal diferent**. En aquest cas, cal que presenti una sol·licitud davant la Delegació que correspongui al seu domicili fiscal on formularà la seva proposta, que en tot cas ha de respectar el principi d'imatge fidel.

GUANYS I PÈRDUES PATRIMONIALS

Concepte

Existeix un guany o una pèrdua patrimonial quan es concorren els següents elements:

- ✚ Que hagi una alteració en la composició del patrimoni

- ✚ Que es produeixi una variació en el valor del patrimoni de contribuent
- ✚ Que no tributi per qualsevol altre concepte
- ✚ Que no hi hagi cap norma legal que l'exceptuï expressament de gravamen

A més, es consideren **guany o pèrdua no justificada** els béns i drets que no hagin estat declarats pel contribuent, o els deutes inexistents que hagin estat declarats. En aquests dos supòsits, l'import del guany o pèrdua s'integra a la **base liquidable general**, excepte que el contribuent n'acrediti la titularitat des d'una data anterior al període de prescripció.

Delimitació negativa dels guanys i pèrdues

Existeixen supòsits que no constitueixen guany o pèrdua patrimonial. Entre aquests, cal destacar els següents:

- ✚ **Dissolució de comunitats de béns:** no hi ha guanys o pèrdues en els supòsits de divisió de la cosa comú, la dissolució de comunitats de béns o la separació de comuners, la dissolució de la societat de guanys i l'extinció del règim econòmic-matrimonial de participació.
- ✚ **Reducció de capital:** no es genera guany o pèrdua de patrimoni en cas de reducció de capital que tinguin per objecte la compensació de pèrdues, la condonació de dividends passius o l'increment de reserves de la societat. En cas de reducció de capital per devolució d'aportacions, no es considera guany de patrimoni la reducció de capital fins la reducció a zero del valor de les participacions afectades; l'excés tributa com a rendiment del capital mobiliari.
- ✚ **Transmissions lucratives per causa de mort:** si es produeix un guany o una pèrdua patrimonial (l'anomenada plusvàlua del mort) a favor dels hereus, està exclosa de tributació.
- ✚ **Donacions de participacions en empreses i empreses individuals a les que sigui aplicable la bonificació a ISD:** El donant no tributa en l'IRPF per els guanys patrimonials que s'originen de les transmissions lucratives d'empreses individuals o participacions, quan les participacions compleixin els requisits que s'han previst per l'aplicació de l'exempció en l'impost sobre el patrimoni i el donatari pugui beneficiar-se de la reducció del 95% de la base imposable del ISD.
- ✚ Altres supòsits de delimitació negativa de les pèrdues patrimonials:
 - **Les pèrdues patrimonials no justificades;**
 - **Les pèrdues derivades del consum;**
 - **Les pèrdues patrimonials originades pel joc;**
 - **Les pèrdues patrimonials gudes a transmissions lucratives per actes entre vius o liberalitats;**
 - **Les pèrdues patrimonials amb recompra.**

Exempcions

Determinats guanys patrimonials estan exempts. Cal fer esment als següents :

- ✚ **Les donacions a determinades entitats** que donen dret a deducció a la quota de l'impost (a fundacions, associacions i entitats sense ànim de lucre a les que s'aplica el règim de la Llei 49/2002).
- ✚ **Les transmissions d'habitatges habituals de majors de 65 anys.**
- ✚ **Pagament del deute tributari amb béns històrics.**
- ✚ **Les aportacions al patrimoni de persones amb discapacitat.**
- ✚ **L'extinció del règim de separació de béns.**
- ✚ **L'exempció per reinversió en habitatge habitual**

Exempció per reinversió en habitatge habitual

Els guanys patrimonials produïts per la transmissió de l'habitatge habitual del contribuent poden estar exempts per reinversió, si l'import total obtingut en la transmissió es destina a l'adquisició o rehabilitació d'un habitatge habitual.

Perquè sigui d'aplicació, cal que es compleixin els següents requisits:

- La reinversió s'ha d'efectuar en el termini màxim de dos anys -que poden ser anterior o posteriors- a la venda. L'opció per a l'aplicació de la reinversió s'ha de consignar a la declaració.
- En el supòsit de reinversió total, està exempta la totalitat del guany produït.
- Si la reinversió és parcial, s'exclou de gravamen la part proporcional del guany patrimonial que correspongui a la quantitat reinvertida efectivament

Hi ha una incompatibilitat de l'exempció per reinversió amb la deducció per adquisició d'habitatge.

Si hi ha un incompliment dels requisits, cal presentar una autoliquidació complementària per l'import del guany que s'havia declarat exempt.

Classificació dels guanys o pèrdues a efectes de la integració en la base imposable

- Guanys o pèrdues derivats de la transmissió d'elements patrimonials (vendes, permutes, donacions, expropiacions forçoses, etc.): S'integren a la **base imposable de l'estalvi**
- Guanys o pèrdues no derivats de la transmissió d'elements patrimonials (d'incorporació de béns i drets al patrimoni del contribuent (no subjectes a l'ISD ni a altres components de renda de l'IRPF, com per exemple, indemnitzacions, ajuts, subvencions, guanys en el joc o premis no exempts): S'integren a la **base imposable general**.

Determinació dels guanys i pèrdues patrimonials

1. **Guanys o pèrdues derivats de transmissions oneroses i lucratives:** El guany o pèrdua de patrimoni es determina **per diferència entre el valor d'adquisició i el valor de transmissió**. El detall de càlcul s'exposa en l'ANNEX III d'aquesta publicació.

2. **Guanys o pèrdues no derivats de transmissions oneroses o lucratives:** L'import del guany o pèrdua és el **valor normal de mercat dels elements patrimonials** que s'incorporen al patrimoni del contribuent.

A banda de les regles generals de determinació indicades, existeixen **regles especials** en determinats supòsits, com en cas d'operacions societàries, traspassos o cessions de contractes d'arrendament, permuta de béns i drets, constitució i extinció de rendes vitalícies i temporals, indemnitzacions, o guanys i pèrdues patrimonials derivats de béns afectes a activitats econòmiques, entre d'altres.

Imputació temporal de guanys i pèrdues patrimonials

Veure epígraf **Imputació temporal** (plana 7).

Individualització dels guanys i les pèrdues patrimonials

Regla general: els guanys i les pèrdues són obtingudes per les persones que són titulars dels béns i drets i altres elements patrimonials dels quals provenguin. En defecte, s'apliquen els registres fiscals i altres de caràcter públic.

Regles especials:

- Adquisicions que no s'originen d'una transmissió prèvia: s'imputen a la persona a qui correspon el dret a obtenir-los o que els ha guanyat.
- Guanys no justificats: s'imputen en funció de la titularitat dels béns i drets en que es manifesten.

IMPUTACIÓ DE RENDES

Supòsits d'imputació de rendes:

- Imputació de rendes immobiliàries

- Imputació de rendes en règim de transparència fiscal internacional.
- Imputació de rendes per la cessió de drets d'imatge

La més freqüent és la **imputació de rendes immobiliàries**. Consisteix en imputar un determinat rendiment (renda fictícia) als titulars d'immobles urbans no arrendats, sense possibilitat de deducció de despeses.

Pressupòsits per la imputació de rendes:

Perquè l'immoble es consideri susceptible de generar renda imputada, no ha d'estar afecte a activitats econòmiques, ni generar rendiments del capital immobiliari, no ha de ser l'habitatge habitual del contribuent, i ha d'estar edificat (no pot ser un solar ni un immoble en construcció).

Càlcul de la renda imputada:

- El 2% del valor cadastral (o l'1,1 % si el valor cadastral ha estat revisat després de l'1 de gener de 1994).
- En cas que no hi hagi valor cadastral, l'1,1% del 50% del valor a efectes de l'IP.

En cas que l'immoble estigui desocupat durant un període de temps inferior al període impositiu, la imputació de renda es calcularà de forma proporcional al nombre de dies en què l'immoble ha estat desocupat durant el període.

RÈGIM D'ATRIBUCIÓ DE RENDES

Es tracta d'un règim especial al qual estan sotmesos les societats civils, les herències jacents, les comunitats de béns i qualsevol altre entitat que constitueix una unitat econòmica i no tingui personalitat jurídica pròpia.

Consisteix en atribuir el rendiment generat per aquestes entitats sense personalitat jurídica als seus socis o partícips. L'atribució es realitza en funció dels pactes entre els socis o partícips, i en el seu defecte, s'imputa a parts iguals entre tots ells.

La renda atribuïda té la mateixa naturalesa que l'activitat o la font que l'origina (empresarial, de capital) i l'atribució es fa el mateix exercici que l'entitat obté les rendes.

Entre les obligacions tributàries, entre d'altres, cal esmentar l'obligació de l'entitat de presentar una declaració informativa de les rendes que atribueix (model 184).

CLASSES DE RENDA

A efectes de càlcul de l'impost, la renda es classifica entre **renda general** i **renda de l'estalvi**. La renda general s'integra a la base imposable general, i la renda de l'estalvi s'integra a la base imposable de l'estalvi. A cada una d'aquestes bases imposables i liquidables s'aplicarà un tipus de gravamen diferent.

Constitueixen **renda general**:

Rendiments:

- Treball
- Capital immobiliari
- Capital mobiliari no inclòs a la renda de l'estalvi:
 - * Rendiments obtinguts per la cessió a tercers de capitals propis (excepte operacions vinculades).
 - * Arrendament de bens mobles, negocis o mines, subarrendament, cànons i *royalties*, cessions del dret a l'explotació de la imatge.
- Activitats econòmiques

+

Imputacions de rendes

- Immobiliàries.
- Transparència fiscal internacional.
- Drets d'imatge
- Institucions d'inversió col·lectiva en paradisos fiscals
- Agrupacions d'interès econòmic i unions temporals d'empreses.

+

Guany i pèrdues patrimonials no derivats de transmissions

Constitueixen **renda de l'estalvi**:

Rendiments del capital mobiliari:

- Derivats de la participació en fons propis
- Derivats de la cessió a tercers de capitals propis (excepte en cas que derivin d'operacions vinculades)
- Derivats d'operacions de capitalització contractes d'assegurança i invalidesa i de rendes derivades de la imposició de capitals.

+

Guany i pèrdues patrimonials per transmissió

INTEGRACIÓ I COMPENSACIÓ DE RENDES

Regles d'integració i compensació a la base imposable general:

- Els **rendiments i imputacions que formen part de la renda general** s'integren i compensen entre sí sense limitacions.
 - En cas de saldo negatiu: s'integra a la base imposable general
 - En cas de saldo positiu: Es compensa amb el saldo negatiu dels guanys i pèrdues patrimonials no derivats de la transmissió d'elements patrimonials i determinats saldos negatius d'exercicis anteriors. L'excés s'integra a la base imposable general.
- Els **guanys i pèrdues que no s'originin per transmissions d'elements patrimonials** s'integren i compensen exclusivament entre sí.
 - En cas de saldo positiu: s'inclou a la base imposable general.
 - En cas de saldo negatiu: es compensa amb el saldo positiu de rendiments i imputacions de rendes del mateix període impositiu que no formen part de la base imposable de l'estalvi amb el límit del 25% del esmentat saldo. L'excés pendent es compensarà dins dels 4 anys següents de la mateixa forma, és a dir, primer amb el saldo positiu de guanys i pèrdues del mateix tipus i, en segon lloc, amb el saldo positiu de rendiments e imputacions que no formen part de la renda de l'estalvi, també amb el límit del 25%.
La compensació cal fer-la en l'import màxim que permeti cada un dels exercicis següents, dins del termini de 4 anys.

Regles d'integració i compensació a la base imposable de l'estalvi:

- Els **rendiments del capital mobiliari que formen part de la renda de l'estalvi** s'integren i compensen entre sí sense limitacions.
 - En cas de saldo positiu: s'integra a la base imposable de l'estalvi
 - En cas de saldo negatiu: Es compensa amb el saldo positiu procedents de les mateixes rendes que es produeixen en els 4 anys següents.
La compensació cal fer-la en l'import màxim que permeti cada un dels exercicis següents, dins del termini de 4 anys.
- Els **guanys i pèrdues derivats de transmissions d'elements patrimonials** s'integren i compensen exclusivament entre sí.
 - En cas de saldo positiu: s'inclou a la base imposable de l'estalvi.
 - En cas de saldo negatiu: es compensa amb el saldo positiu de guanys i pèrdues del mateix tipus que es produeixen en els 4 anys següents.
La compensació cal fer-la en l'import màxim que permeti cada un dels exercicis següents, dins del termini de 4 anys.

MÍNIM PERSONAL I FAMILIAR

Concepte de mínim personal i familiar

És la part de la base liquidable que no se sotmet a tributació perquè es considera destinada a satisfer les necessitats bàsiques i familiars del contribuent.

Fins l'any 1998, les necessitats personals i familiars del contribuent es recollien en la mecànica liquidatòria de l'impost com a deduccions de la quota. Des de 1999 van ser substituïdes per un mínim personal i familiar.

El concepte de mínim personal i familiar recull les tesis elaborades inicialment per la doctrina italiana respecte del "mínim vital" i el principi de capacitat contributiva, i el concepte de "poder econòmic discrecional" de l'Informe Carter, basades en el principi *primum vivere, deinde contribuere*.

El sistema de mínims personal i familiars configurats en les normatives anteriors de l'IRPF (Llei 40/1998) consistien en obtenir la base imposable restant de la renda fiscal unes quantitats predeterminades, que es denominaven mínims objectius, perquè es considerava que la base imposable era el paràmetre de quantificació de la renda disponible: la base imposable de l'impost no era la renda obtinguda, sinó únicament aquella fracció de la renda obtinguda que excedia del mínim personal o familiar. En d'altres paraules, la base imposable era el paràmetre de quantificació de la renda disponible. Això implicava un fenomen de desvinculació entre fet imposable i base imposable: la base imposable es distancïa de l'aspecte material del fet imposable per apropar-se i arribar a identificar-se amb l'objecte-fi del tribut. En aquesta estructura, la base imposable era un element per valorar l'objecte-fi del tribut, que no coincidïa exactament amb l'aspecte material del fet imposable ni amb l'objecte material.

Aquesta tècnica va ser objecte de modificació amb la Llei 46/2002, en la que diferents circumstàncies personals es van recollir com a reduccions de la base imposable: la reducció per edat (art. 47 bis LIRPF), la reducció per assistència (art. 47 ter LIRPF) o les reduccions per discapacitat (art. 47 quinquies LIRPF). De forma que és la base liquidable i no la base imposable la que expressa aquestes circumstàncies personals que són determinants de majors necessitats dins del concepte de mínim vital. Això no suposa una modificació rellevant del concepte de mínim vital, però sí que suposa una modificació important pel que fa a tècnica liquidatòria i al paper de la base liquidable en l'estructura conceptual de l'impost.

Però atès que l'IRPF és un impost amb tarifa progressiva, aquest esquema de reducció a la base imposable o liquidable tenia com a conseqüència que el benefici que suposava per als contribuents era directament proporcional al seu nivell de renda: a major renda, major benefici. Per entendre aquest efecte cal tenir en compte que l'efecte de l'aplicació dels mínims en un contribuent de renda elevada suposa que deixen de tributar part de les seves rendes que van a tipus marginal (el tipus màxim); en canvi, en un contribuent de renda baixa deixen de tributar rendes que van a tipus mínim. Això és, a menor renda, menor estalvi.

Per aconseguir una mateixa disminució de la càrrega tributària per a tots els contribuents amb igual situació familiar, amb independència del seu nivell de renda, l'actual LIRPF ha fet un pas més, configurant un extens i flexible primer tram de la tarifa en el qual es computen els mínims destinats a reconèixer les circumstàncies personals i familiars (mínim per contribuent, mínim per descendents, mínim per ascendents i mínim per discapacitat) que es graven a tipus zero. La tarifa s'aplica per separat a l'import dels mínims i a la resta de base. La idea subjacent en aquesta estructura de liquidació és que els contribuents no tributen per les primeres rendes obtingudes atès que són aquestes les que destinen a cobrir les necessitats vitals, de forma que contribuents amb circumstàncies personals i familiars iguals tenen el mateix estalvi fiscal, malgrat que puguin tenir nivells de renda diferents.

L'aplicació dels mínims redueix la part imposable general de la renda del període, que no pot ser negativa com a conseqüència d'aquestes reduccions. L'excés redueix la part especial de la base imposable.

Críteris generals per a l'aplicació dels mínims

- Les circumstàncies personals determinants de l'aplicació dels mínims són les existents a la data de meritació de l'impost.
- Els mínims per descendents, ascendents i discapacitat es prorrogeja entre tots els contribuents que tinguin dret a la seva aplicació.
- Els mínims per descendents, ascendents i discapacitat no poden aplicar-se quan els ascendents o descendents presentin declaració i obtinguin rendes superiors a 1.800,00 €.

Mínim del contribuent

En tributació individual:

GENERAL	5.151,00 €
CONTRIBUENT MAJOR DE 65 ANYS	+ 918,00 €
CONTRIBUENT MAJOR DE 75 ANYS	+ 1.122,00 €

En tributació conjunta:

GENERAL (amb independència del nombre de membres de la unitat familiar)	5.151,00 €
---	------------

Mínim per descendents

Pressupòsits d'aplicació del mínim per descendents:

- Descendents en línia recta (no col·lateral), per consanguinitat (no afinitat).
- Amb independència del seu estat civil (poden ser solters o casats).
- Menors de 25 anys o amb discapacitat (en cas de discapacitats, no hi ha límit d'edat)
- Convivència amb el contribuent
- Rendes anuals (excloses les exemptes) iguals o inferiors a 8.000,00 €

PRIMER DESCENDENT	1.836,00 €
SEGON DESCENDENT	2.040,00 €
TERCER DESCENDENT	3.672,00 €
QUART I SUCCESSIUS DESCENDENTS	4.182,00 €
DESCENDENT MENOR DE TRES ANYS	+ 2.244,00 €

Comentaris:

- En cas de mort del descendent durant el període impositiu, s'aplica el mínim però l'import del mínim és de 1.836,00 €
- S'assimilen les persones vinculades per tutela i acolliment.

Mínim per ascendents

Pressupòsits d'aplicació del mínim per ascendents:

- Ascendents en línia recta (no col·lateral), per consanguinitat (no afinitat).
- Amb independència del seu estat civil (poden ser solters o casats).
- Majors de 65 anys o amb discapacitat (en cas de discapacitats, no hi ha límit d'edat)
- Convivència amb el contribuïent durant la meitat del període impositiu.
- Rendes anuals (excloses les exemptes) iguals o inferiors a 8.000,00 €.

ASCENDENT MAJOR DE 65 ANYS	918,00 €
ASCENDENT MAJOR DE 75 ANYS	+ 1.122,00 €

Mínim per discapacitat

S'aplica el mínim per discapacitat en cas de discapacitat del contribuïent, d'ascendents o descendents en grau igual o superior al 33%.

DISCAPACITAT IGUAL O SUPERIOR AL 33%	2.316,00 €
DISCAPACITAT IGUAL O SUPERIOR AL 65%	7.038,00 €
DESPESES D'ASSISTÈNCIA	+ 2.316,00 €

Comentaris:

- El grau de discapacitat s'acredita mitjançant certificat expedit per l'IMSERSO o l'òrgan competent de les CCAA.
- Els pensionistes de la Seguretat Social es consideren afectes a una discapacitat del 33% (malgrat que cobrin pensions que corresponen a discapacitats de grau superior).
- Es considera acreditat un grau de discapacitat del 65% en cas d'incapacitat declarada judicialment.
- Es reconeix el dret a l'aplicació del mínim incrementat amb les despeses d'assistència quan el contribuïent acreditat necessitar l'ajuda de terceres persones o mobilitat reduïda o grau de discapacitat igual o superior al 65%.

BASE LIQUIDABLE

Base liquidable general i base imposable de l'estalvi

La base liquidable és el resultat de practicar a la base imposable les reduccions establertes a la llei.

La tipologia de base imposable general i de l'estalvi es reproduïx en relació amb la base liquidable. Així, hi ha una base liquidable general i una base liquidable de l'estalvi.

La **base liquidable general** es la que resulta de l'aplicació de les reduccions a la base imposable general, sense que, com a conseqüència d'aquestes reduccions, la base liquidable general pugui ser negativa. L'excés en cas de reduccions per tributació conjunta, pensions compensatòries o per quotes i aportacions a partits polítics podrà realitzar-se a la base imposable de l'estalvi.

La **base liquidable de l'estalvi** és la resultant de l'aplicació a la base imposable de l'estalvi, de les reduccions no aplicades a la base imposable general.

La base liquidable general negativa es pot **compensar** amb les bases liquidables generals positives dels quatre anys següents.

Reduccions de la base imposable

1. Reduccions per tributació conjunta

TRIBUTACIÓ CONJUNTA	3.400,00 €
FAMÍLIA MONOPARENTAL	2.150,00 €

Comentaris: Es considera família monoparental la unitat familiar integrada pel pare o la mare i tots els fills. No és el cas de les parelles de fet, atès que en aquest cas el pare i la mare conviuen tots dos amb els seus fills.

2. Reduccions per atenció a situacions de dependència i envelliment

Són incentius fiscals per fomentar la contractació de sistemes de previsió social que complementin, en el seu cas, les prestacions de jubilació del sistema públic.

Les aportacions realitzades pel contribuent a aquests instruments redueixen la base imposable amb determinades limitacions. L'excés d'aportacions que no pugui reduir-se per insuficiència de base imposable o per aplicació dels límits, podrà ser objecte de reducció en la base imposable dels 5 exercicis següents.

Les reduccions són les següents:

- Reducció per aportacions i contribucions a plans de pensions (PP);
- Reducció per aportacions a mutualitats de previsió social (MPS);
- Reducció per aportacions a plans de previsió assegurats (PPA);
- Reducció per aportacions a plans de previsió social empresarial (PPSE);
- Reducció per primes d'assegurances privades de dependència;
- Reducció per aportacions i contribucions a sistemes de previsió social a favor de persones amb discapacitat;
- Reducció per aportacions a patrimonis protegits de persones amb discapacitat;
- Reducció per aportacions a la mutualitat de previsió social d'esportistes professionals.

3. Reduccions per pensions compensatòries

Permeten aplicar una reducció a la base imposable les següents prestacions, sempre que siguin satisfetes per decisió judicial:

- Pensions compensatòries a favor del cònjuge;
- Anualitats per aliments, excepte que siguin a favor de fills.

4. Reducció per quotes i aportacions a partits polítics

Amb efectes des del dia 6 de juliol de 2007 es poden reduir de la base imposable, amb un límit de 600,00 €, les quotes d'afiliació i les aportacions a partits polítics, federacions, coalicions o agrupacions d'electors.

QUOTA ÍNTEGRA

La quota íntegra és el resultat d'aplicar a les bases liquidables els tipus de gravamen.

Observacions:

- Existeixen dues escales aplicables a la **base liquidable general**:
 - **Escala general**, que s'aplica a la base liquidable general per determinar la **quota íntegra estatal**;
 - **Escala autonòmica o complementària**, que s'aplica a la base liquidable general per determinar la **quota íntegra autonòmica**.Ambdues escales són **progressives** (el tipus de gravamen s'incrementa a mesura que ho fa l'import de la base liquidable) i **per trams** (perquè la base liquidable es fragmenta per aplicar el tipus).
- A la base liquidable de l'estalvi s'hi aplica un tipus proporcional estatal i un tipus proporcional autonòmic per trams segons el següent quadre:

PART DE LA BASE LIQUIDABLE	TIPUS ESTATAL	TIPUS AUTONÒMIC	TIPUS TOTAL
Fins 6.000,00 €	11,72 %	7,28 %	19,00%
A partir de 6.000,01 €	12,95 %	8,05 %	21,00 %

Càlcul de la quota íntegra estatal

És el resultat de sumar les quotes corresponents a les bases liquidables general i de l'estalvi.

Càlcul de la quota íntegra autonòmica

És el resultat de sumar les quotes corresponents a les bases liquidables general i de l'estalvi.

Observacions:

- L'obtenció de la quota íntegra estatal permet calcular el **tipus mig de gravamen estatal**. El tipus mig de gravamen estatal és el resultat de multiplicar per cent el quocient obtingut al dividir la quota íntegra derivada de l'aplicació de l'escala general per la base liquidable general. (Art. 64.2. LIRPF).
- L'obtenció de la quota íntegra autonòmica permet calcular el **tipus mig de gravamen autonòmic**. El tipus mig de gravamen autonòmic és el resultat de multiplicar per cent el quocient obtingut al dividir la quota íntegra derivada de l'aplicació de l'escala autonòmica o complementària per la base liquidable general. (Art. 64.2. LIRPF).
- En cas de contribuents que siguin pagadors d'**aliments a fills per decisió judicial**, l'escala general s'aplica de forma independent als aliments i a la resta de la base liquidable general, a fi de reduir la progressivitat de l'impost.

QUOTA LÍQUIDA

Càlcul de la quota líquida estatal

És el resultat de restar a la quota íntegra estatal les següents deduccions:

- El tram estatal de la deducció per inversió en habitatge habitual prevista a l'article 68.1 LIRPF.
- El 67% de les deduccions establertes als arts. 68.2 a 68.6 LIRPF.
- La deducció per arrendament d'habitatge (Art. 68.7 LIRPF).

Càlcul de la quota líquida autonòmica

És el resultat de restar a la quota íntegra estatal les següents deduccions:

- El tram autonòmic de la deducció per inversió en habitatge habitual prevista a l'article 78 LIRPF.
- El 33% de les deduccions establertes als arts. 68.2 a 68.6 LIRPF.
- Les deduccions autonòmiques que procedeixin segons la CA on el contribuent tingui la seva residència habitual.

Deduccions de la quota

1. Deducció per inversió en habitatge habitual

La LIRPF estableix una deducció de part de les quantitats destinades a l'**adquisició** de l'habitatge habitual del contribuent.

La deducció pot ampliar-se als següent **supòsits**:

- Rehabilitació
- Ampliació
- Construcció
- Obres per causa de discapacitat
- Compte estalvi habitatge
- Determinades actuacions de millora de l'habitatge.

Es considera **habitatge habitual** del contribuent el que tingui aquesta consideració a la data de la inversió, o que ho sigui en el futur (en un termini no superior a 12 mesos). Posteriorment caldrà que es compleixi el requisit de **consolidació de la deducció** (residència continuada en aquest habitatge durant un període de 3 anys, amb molt poques excepcions).

La **base de la deducció** són totes les quantitats destinades a l'adquisició o a l'actuació que es realitzi (preu, despeses de notari, registre, gestoria, impostos, comissions d'agents immobiliaris, comissions i despeses bancàries –no financeres-, etc...), amb un màxim de 9.015,00 €.

El **percentatge de deducció** global és del 15%, tot i que les comunitats autònomes poden augmentar o disminuir el tram autonòmic de la deducció, llevat del cas de determinades actuacions de millora de l'habitatge, en el que el percentatge de deducció és del 10%.

2. Deduccions en activitats econòmiques

S'apliquen els incentius a la inversió empresarial establerts a l'IS (Impost sobre societats).

Aquestes deduccions no poden superar conjuntament uns límits; l'excés es podran traslladar els saldos pendents de deducció en exercicis següents.

3. Deduccions per donatius

- Deduccions previstes a la Llei de règim fiscal de les entitats sense fins lucratiu: deducció del 25% (30% en cas d'activitats i programes prioritaris de mecenatge).
- Deduccions per quantitats donades a fundacions o associacions declarades d'utilitat pública: el 10%.

Ambdues deduccions estan subjectes a límits de la quota íntegra: conjuntament amb la deducció per actuacions per a la protecció i difusió del patrimoni històric espanyol i de les ciutats i conjunts de béns declarats patrimoni mundial no poden superar el 10% de la base liquidable del contribuent.

4. Deducció per arrendament d'habitatge habitual

Des del dia 1 de gener de 2008 poden deduir-se el 10,05% de les quantitats satisfetes per l'arrendament d'habitatge habitual, sempre que la base imposable del contribuent sigui inferior a 24.020,00 €. La base de deducció està subjecta a límits.

5. Altres deduccions

- Deducció per rendes obtingudes a Ceuta i Melilla (Bonificació del 50%). Article 68.4. de la LIRPF i 58 del RIRPF.

- Deduccions per actuacions per a la protecció i difusió del patrimoni històric espanyol i de les ciutats i conjunts de béns declarats patrimoni mundial. Art. 68.5 de la LIRPF (15% de les inversions realitzades, sempre que es compleixin determinats requisits).
- Deduccions per compte estalvi empresa (Art. 68.6 i 70 LIRPF).
- Deduccions per compte estalvi habitatge (Art. 68.1 LIRPF).

6. Deduccions autonòmiques

Són deduccions aprovades per cada CA.

Són aplicables pels contribuents que tinguin la seva residència habitual en el territori de la CA; en el cas que facin referència a habitatge o a immobles, s'exigeix que els immobles estiguin situats en el territori de la CA.

En el cas de Catalunya s'han establert les següents deduccions:

- Deducció per naixement o adopció;
- Deducció per arrendament d'habitatge habitual;
- Deducció per inversió en habitatge habitual (percentatges incrementats);
- Deducció per préstecs per estudis universitaris;
- Deducció per donació de quantitats per a l'adquisició del primer habitatge habitual;
- Deducció per viduïtat;
- Deducció per donatius.

QUOTA DIFERENCIAL

La quota diferencial és el resultat de minorar la quota líquida total (suma de l'estatal i de l'autonòmica) en les següents quantitats:

En concepte de **deduccions**:

- Deducció per **dobles imposicions internacionals** (deducció de l'import efectivament pagat a l'estranger pels dividends obtinguts corresponents a rendes imputades prèviament al contribuent en règim de transparència fiscal internacional);
- Deduccions corresponents a les imputacions **de drets d'imatge i per transparència fiscal internacional**;
- Deducció per **rendiments de treball o d'activitats econòmiques** (amb efectes del dia 1 de gener de 2008, els contribuents que obtinguin rendiments del treball o d'activitats econòmiques poden practicar una deducció de 400,00 € anuals, amb determinades limitacions).

En concepte de **retencions i pagaments a compte**:

- Retencions i ingressos a compte de l'IRNR en cas que un contribuent per l'IRNR passi a ser contribuent per l'IRPF;
- Retencions dels rendiments de l'estalvi;
- Pagaments a compte;

En concepte de **compensacions fiscals**:

- Compensació per contractes d'assegurança;
- Compensació per instruments financers;
- Compensació per adquisició d'habitatge habitual abans del 20 de gener de 2006;

La quota diferencial pot ser positiva (a ingressar) o negativa (l'administració tributària realitza la devolució).

La quota diferencial es pot minorar en l'import de les següents **deduccions**:

- Deducció per **maternitat** (dones treballadores amb fills menors de tres anys poden aplicar una deducció de 100,00 € mensuals en cas que no hagin percebut anticipadament aquesta deducció).
- Deducció per **naixement o adopció** (dones treballadores que tinguin un fill o n'adoptin un durant el període impositiu poden aplicar una deducció de 2.500,00 € en cas que no hagin percebut anticipadament la deducció);

GESTIÓ DE L'IMPOST

Obligació de declarar

No tindran l'obligació de declarar els contribuents que obtinguin els rendiments següents en quantia inferior als límits que en cada cas s'indica:

1. Els qui obtinguin exclusivament rendiments del treball amb el límit de 22.000 euros. El límit és de 10.000 euros en determinats supòsits.
2. Rendiments del capital mobiliari i guanys patrimonials sotmesos a retenció o ingrés a compte amb el límit de 1.600 euros anuals.
3. Rendes immobiliàries imputades i rendiments de capital mobiliari no subjectes a retenció derivats de lletres del tresor i subvencions per l'adquisició de habitatge de protecció oficial o de preu taxat amb el límit de 1.000 euros.

Per contra, tenen obligació de declarar en cas que tinguin dret a determinats beneficis fiscals i vulguin exercir aquest dret.

Autoliquidació i ingrés del deute tributari

A més de la liquidació final, la normativa utilitza l'instrument de les **retencions i ingressos a compte** que tenen com a funció no només anticipar el pagament de l'impost per necessitats de finançament de l'administració, sinó també facilitar informació a l'administració tributària sobre rendiments obtinguts pels contribuents.

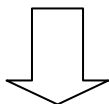
En principi, l'impost es liquida mitjançant **autoliquidacions** periòdiques. En alguns supòsits, els contribuents poden demanar a l'administració tributària que els trameti un **esborrany de declaració**, que el contribuent haurà de confirmar en cas que estigui correcte.

**ANNEX I:
RENDIMENT D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES.
ESQUEMA DE CÀLCUL DEL RÈGIM D'ESTIMACIÓ OBJECTIVA APLICABLE A LES ACTIVITATS INDUSTRIALS, COMERCIALS I DE SERVEIS.**

FASE 1ª

**UNITATS DE MÒDUL EMPRADES, UTILITZADES O INSTAL·LADES
(X) RENDIMENT ANUAL PER UNITAT ABANS DE L'AMORTITZACIÓ
= RENDIMENT PREVI**

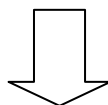
Es forma per la suma dels signes, índex i mòduls que venen referits a cada activitat. Es calcula per la multiplicació de les quantitats assignades a cada mòdul i el número d'unitats empleades o utilitzades o instal·lades a l'activitat. (Sempre es compten dos decimals)

FASE 2ª

**MINORACIONS
- INCENTIUS A L'OCUPACIÓ
- INCENTIUS A LA INVERSIÓ
= RENDIMENT NET MINORAT**

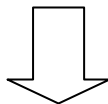
Es el resultat de minorar el rendiment previ en l'import dels incentius a l'ocupació i a la inversió

FASE 3ª

**(x) ÍNDEX CORRECTORS
= RENDIMENTS NET DE MÒDULS**

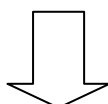
És el resultat d'aplicar sobre el rendiment net minorat una sèrie d'índex correctors si es donen les circumstàncies

FASE 4ª

**(-) DESPESES EXTRAORDINÀRIES PER CIRCUMSTÀNCIES EXCEPCIONALS
(+) ALTRES PERCEPCIONS EMPRESARIALS
= RENDIMENT DE L'ACTIVAT**

El resultat net de mòduls es minora en el resultat d'aplicar determinades despeses extraordinàries si concorren determinades circumstàncies excepcionals i es compleixen totes els requisits exigits

FASE 5^a

**(-) REDUCCIÓ PER IRREGULARITAT (40%)
= RENDIMENT NET REDUÏT DE L'ACTIVITAT**

Al rendiment anterior cal afegir les subvencions corrents i de capital
I el resultat serà el rendiment net reduït de l'activitat

ANNEX II: RENTIMENT D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES. DETALL DE CÀLCUL DEL RÈGIM D'ESTIMACIÓ OBJECTIVA APLICABLE A LES ACTIVITATS INDUSTRIALS, COMERCIALS I DE SERVEIS.

1. Càlcul del rendiment net previ

El rendiment net de l'activitat està constituït per la suma de les quantitats que resulten de multiplicar el nombre d'unitats emprades, utilitzades o instal·lades en l'activitat de cadascun dels signes, índex o mòduls, pel rendiment.

Exemples d'unitats de càlcul:

- ✚ Hores: aplicables a personal assalariat i no assalariat.
- ✚ Dies: a les utilitzacions i instal·lacions el treball efectiu
- ✚ Energia elèctrica: kilowatts/hora
- ✚ Distàncies: quilòmetres

Exemples de mòduls:

- ✚ **Mòdul personal no assalariat:** és l'empresari, el cònjuge i els fills menors que convisquin amb ells. L'empresari es computa com persona no assalariada a 0,25 persones/any. El cònjuge i fills menors es computen com no assalariats si treballen més de 1.800 hores a l'any.
- ✚ **Mòdul personal assalariat:** les persones que treballin amb contracte de treball afiliats al règim general de la Seguretat Social, treballin habitualment i amb continuïtat. Pel càlcul s'aplica el conveni col·lectiu i en el seu defecte 1800 hores l'any.
- ✚ **Mòdul superfície local:** és la definida a efectes de l'impost d'activitats econòmiques. La unitat és el metre quadrat.
- ✚ **Mòdul consum d'energia elèctrica:** és la facturada per l'empresa del subministrament. La unitat són 100 quilovats per hora.
- ✚ **Mòdul potència elèctrica:** és la contractada amb l'empresa subministradora de l'energia. La unitat és el quilovat contractat.
- ✚ **Mòdul taules:** superfície que pot ser ocupada per quatre persones.
- ✚ **Mòdul nombre d'habitants:** la població de dret del municipi.

L'ordre també fa referència altres mòduls (mòdul càrrega de vehicle, mòdul seients, mòdul màquines recreatives, mòdul places, mòdul potència fiscal del vehicle, mòdul longitud de barra, mòdul distància recorreguda).

2. Determinació del rendiment net minorat

Per calcular-lo, del rendiment previ es minora l'import dels incentius a l'ocupació i a la inversió.

Els incentius a l'ocupació s'apliquen en l'ordre següent:

- ✚ Coeficient de reducció per l'increment del número de persones assalariades.
- ✚ Coeficient de reducció per trams.

I també és minora per incentius a la inversió, en aquest cas, la reducció és en l'import de la depreciació efectiva experimentada per l'immobilitzat, material o immaterial afecte a l'activitat

3. Determinació del rendiment net de mòduls

Al rendiment net minorat se li apliquen els següents índex correctors (en el següent ordre):

- 1º Índex corrector especial.
- 2º Índex correctors generals
S'apliquen seguint el següent ordre:
 - ✚ Índex aplicable a empreses de reduïda dimensió.
 - ✚ Índex corrector de temporada.
 - ✚ Índex corrector d'excés
 - ✚ Índex corrector per inici de noves activitats

Hi ha índex incompatibles entre ells, i altres són acumulables.

4. Determinació del rendiment net de l'activitat

El rendiment net de l'activitat és el resultat de minorar el rendiment net de mòduls en la quantia de despeses extraordinàries per circumstàncies excepcionals. Entre aquestes cal fer esment als incendis, inundacions, esfondraments, i qualsevol altre circumstància excepcional.

El resultat s'ha d'incrementar en l'import corresponent a altres percepcions empresarials com les subvencions, i també determinades indemnitzacions.

5. Càlcul del rendiment net reduït de l'activitat

El rendiment net minorat és el resultat de minorar la quantitat del rendiment net en l'import equivalent al 40% de les altres percepcions empresarials, sempre que aquests tinguin un període de generació superior a dos anys o que reglamentàriament siguin qualificades com obtingudes notòriament irregular en el temps.

ANNEX III:

GUANYS I PÈRDUES DE PATRIMONI.

DETALL DE CÀLCUL DEL GUANY O PÈRDUA EN CAS DE GUANYS O PÈRDUES DERIVATS DE TRANSMISSIONS ONEROSES I LUCRATIVES.

En cas de guanys o pèrdues derivats de transmissions oneroses i lucratives, el guany de patrimoni es determina per diferència entre valor d'adquisició i de transmissió, segons els següents criteris:

El **valor d'adquisició** es determina de la següent forma:

+ Import de l'adquisició
+ Cost de les inversions i millores
+ Despeses i tributs accessoris
- Amortitzacions
+ Coeficients d'actualització (en cas de béns immobles)

- **Import de l'adquisició:**
 - En cas d'adquisicions oneroses: l'import real satisfet.
 - En cas d'adquisicions lucratives: el valor a efectes de l'ISD.
- **Millores i inversions:** s'addicionen a l'import real de l'adquisició. Les despeses de conservació i reparació són despeses corrents i en conseqüència no es computen.
- **Despeses inherents a l'adquisició** (despeses de Notari, el Registrador de la Propietat, l'assessorament de tercers, gestoria, etc.). No es consideren a aquests efectes els interessos i les despeses de finançament.
- **Tributs inherents a l'adquisició** (IVA, l'ITP i AJD o l'ISD).
- **Amortitzacions** en cas de béns amortitzables. Cal computar l'amortització mínima, encara que no s'hagi practicat.
- **Coeficients d'actualització:** són coeficients de correcció monetària que s'apliquen només en cas de béns immobles no afectes, en funció de l'any d'adquisició del bé o de l'any en que s'hagin satisfet les despeses accessòries o les inversions i millores.

El **valor de transmissió** es determina de la següent forma:

+ Import de la transmissió
- Despeses i tributs inherents a la transmissió satisfets pel transmetent

- **Import real de la transmissió:**
 - o En adquisicions oneroses: l'import real.
 - o En adquisicions lucratives: el valor declarat o, en el seu cas el comprovat administrativament en els supòsits de transmissió a títol gratuït. Ha de ser com a mínim igual al valor normal de mercat.
- **Despeses inherents a la transmissió.** S'excepcionen expressament els interessos.
- **Tributs inherents a la transmissió** (IIVTNU).

Cal tenir en compte la subsistència d'un **règim transitori** per elements patrimonials adquirits abans del 31 de desembre de 1994. Consisteix en l'aplicació d'uns coeficients reductors (coeficients d'abatiment) que s'apliquen només sobre la part del guany patrimonial generat entre la data d'adquisició i 20 de gener de 2006. No s'aplica a les pèrdues patrimonials.

Els coeficients d'abatiment es determinen en funció del tipus de bé transmès i del nombre d'anys de permanència del bé en el patrimoni del contribuïent que excedeixi de dos prenent com a referència el dia 31 de desembre de 1996.

En funció del tipus de bé transmès, els coeficients d'abatiment són els següents:

- ✚ Accions admeses a negociació: reducció del 25% per cada any de permanència.
- ✚ Béns immobles: reducció del 11,11% per cada any de permanència.
- ✚ La resta de béns i drets: un 14,28% per 100 per cada any de permanència.